

Ruimtelijke Onderbouwing Zonneveld Broekdijk ong. te Best

Gemeente Best
Definitief

Ruimtelijke Onderbouwing
Zonneveld Broekdijk ong. te Best
Gemeente Best
Definitief

Rapportnummer: 20.1101

Datum: 5 juli 2021

Contactpersoon opdrachtgever: Zonneveld Best B.V.
De heer G. van Kessel

Beknopte inhoud: Realisatie zonneveld aan het Broekveld ong. te Best

ROS

Buro ROS
Leeuweriklaan 24
5527 HC Hapert
T +31 (0)6 470 54 432
E info@buro-ros.nl

Inhoudsgave

pagina

1. INLEIDING	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Ligging en begrenzing plangebied	4
1.3 Vigerend bestemmingsplan	5
1.4 Leeswijzer	6
2. PLANBESCHRIJVING	7
2.1 Historische en huidige situatie	7
2.2 Beoogde situatie	8
2.3 Landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering	10
3. BELEIDSKADER	13
3.1 Rijksbeleid	13
3.2 Provinciaal beleid	16
3.3 Regionaal beleid	19
3.4 Gemeentelijk beleid	21
4. MILIEUASPECTEN	36
4.1 Inleiding	36
4.2 Cultuurhistorie & Archeologie	36
4.3 Flora en fauna	39
4.4 Bedrijven en milieuzonering	40
4.5 Akoestiek	41
4.6 Leidingen	41
4.7 Geurhinder	42
4.8 Bodem	43
4.9 Verkeer en parkeren	43
4.10 Water	44
4.11 Luchtkwaliteit	46
4.12 Externe veiligheid	47
4.13 M.e.r.-beoordeling	49
4.14 Duurzaamheid	49
5. UITVOERBAARHEID	50
5.1 Economisch	50
5.2 Maatschappelijk	50

BIJLAGEN

Bijlage 1: Landschappelijke inpassing

Bijlage 2: Quicksan Flora en Fauna

Bijlage 3: Verslag omgevingsdialoog

Bijlage 4: Notitie/memo Participatie

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

Zonneveld Best B.V., hierna: initiatiefnemer, is voornemens een zonneveld aan te leggen ten westen van de Koppelstraat en ten zuiden van de Broekdijk in het buitengebied van gemeente Best. Het uiteindelijke doel is het realiseren van een duurzaam, toegankelijk en educatief zonneveld dat vanuit de natuurpoort in het Van Gogh Nationaal Park en BestZOO toegankelijk is. Hiermee wil initiatiefnemer de maatschappelijke bewustwording ten opzichte van duurzame energie vergroten. Het park gaat in de breedst mogelijke vorm een belangrijke bijdrage leveren aan de regionale energietransitie, welke op verschillende schaalniveaus van belang is.

Het Nationaal Landschap Het Groene Woud, ook wel Van Gogh Nationaal Park genoemd, wordt gast-regio van de Landschapstriënale 2020. Dit is een driejaarlijks festival met een breed programma voor een brede doelgroep. Publiek en professionals kunnen in 2020 in Brabant laten zien hoe het landschap een oplossing biedt voor de maatschappelijke uitdagingen in de stad en het omringende (platte)land. Er wordt aandacht besteed aan hoe historie hightech versterkt en andersom, maar ook wordt gestuurd op initiatieven waarbij cultuur en economie, overheid en ondernemer, succesvol met elkaar samenwerken. Het zonneveld sluit beleidsmatig naadloos aan op deze (regionale) vraag, vooral ook omdat het tegen BestZoo ligt en onderdeel uitmaakt van de Natuurpoort naar het Van Gogh Nationaal Park. Lokaal sluit het initiatief ook aan op de vraag. De beleidsruimte voor deze inpassing wordt geboden in het beleidsplan energie- en materiaaltransitie van gemeente Best, zoals deze o.a. is vastgelegd in de recent vastgestelde 'Visie voor duurzame energieopwekking Buitengebied Best'. Het doel is om van Best een energieneutrale gemeente te maken in 2030, de opwek van duurzame energie door middel van onder andere zonnevelden is van cruciaal belang.

Onderliggende ruimtelijke onderbouwing behoort bij de omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan voor het zonneveld, met bijbehorende omvormers, trafo's en de landschappelijke inpassing van het plangebied in relatie tot haar omgeving. In deze ruimtelijke onderbouwing wordt aangetoond dat sprake is van een goede ruimtelijke ordening voor deze activiteiten. Ingezet wordt op een omgevingsvergunning voor een periode van 25 jaar. Na deze periode wordt bezien of de vraag naar zonne-energie/zonnevelden nog steeds op deze manier gewenst is.

Het terrein wordt in de huidige situatie gebruikt voor agrarische doeleinden conform het bestemmingsplan 'Buitengebied Best 2006'. Binnen dit vigerend bestemmingsplan is het niet toegestaan om het terrein te gebruiken voor de opwekking van duurzame energie met behulp van zonnepanelen. Het is derhalve noodzakelijk om van het geldende bestemmingsplan af te wijken. Op 5 februari 2019 heeft het college van burgemeester en wethouders besloten onder voorwaarden medewerking te verlenen aan het zonneveld. De realisatie van het zonneveld wordt juridisch-planologisch mogelijk gemaakt middels een uitgebreide omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan (conform artikel 2.12, eerste lid onder a, onder 3° van de Wabo).

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied ligt ten noorden van Best en is gelegen in het buitengebied. Kadastraal staat het plangebied bekend als gemeente Best, sectie L, perceelnummers 862, 749, 1045, 1053 en 674. In de omgeving van het plangebied bevinden zich onder meer de snelweg A2, de dierentuin BestZOO en Het Nationaal Landschap. Het Groene Woud (onderdeel van Van Gogh Nationaal Park) is gastregio van de Landschapstriënnale 2020. Het zonneveld wordt verder omringd door de Broekdijk, de Koppelstraat en N619.

Figuur 1: Globale ligging plangebied

1.3 Vigerend bestemmingsplan

Het plangebied valt binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied Best 2006' (vastgesteld op 23 september 2008) en het paraplubestemmingsplan 'Parkeernormen en archeologie' (vastgesteld 6 februari 2017). De gemeente is momenteel bezig met de voorbereiding van het bestemmingsplan 'Buitengebied Best 2019'. Het voorontwerp heeft onlangs ter inzage gelegen. Zie hiervoor hoofdstuk 3.

In het bestemmingsplan 'Buitengebied Best 2006' heeft het plangebied de enkelbestemming 'Agrarisch Gebied' toebedeeld gekregen. Daarnaast zijn de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 5' en de gebiedsaanduiding 'overige zone – esdekken agrarisch' van toepassing op een deel in het zuiden van het plangebied, op basis van het paraplubestemmingsplan.

Figuur 2: Uitsnede vigerend bestemmingsplan

De bestemming 'Agrarisch gebied' biedt mogelijkheden voor agrarische doeleinden met bijbehorende voorzieningen en neemt belangrijke aanwezige kenmerken in ogenschouw. Er zijn mogelijkheden om de bestemming van het terrein te wijzigen naar agrarische bedrijfsdoeleinden of bosgebied. Gronden met een dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 5' zijn mede bestemd voor de instandhouding en bescherming van mogelijke archeologische waarden.

Figuur 3: Uitsnede Bestemmingsplan Parkeernormen en Archeologie

De huidige bestemming laat de realisatie en gebruik van de gronden voor een zonneveld niet toe. Om onderhavig plan mogelijk te maken is een uitgebreide omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan (conform artikel 2.12, eerste lid onder a, onder 3° van de Wabo) noodzakelijk. Voorliggend document betreft de ruimtelijke onderbouwing behorende bij deze omgevingsvergunning.

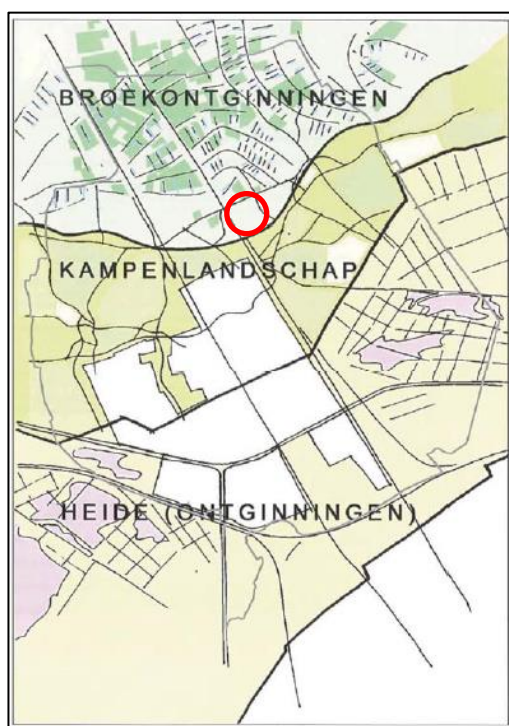
1.4 Leeswijzer

Voorliggend plan is opgebouwd uit 5 hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk diende als introductie voor het plan en bijbehorend plangebied. In het tweede hoofdstuk wordt ingegaan op de beoogde ontwikkelingen. Het derde en vierde hoofdstuk gaan respectievelijk in op de verhouding van het plan tot vigerend beleid en de invloed van en op verschillende milieuaspecten. Het laatste hoofdstuk gaat in op de maatschappelijke en economische haalbaarheid van het plan.

2. PLANBESCHRIJVING

2.1 Historische en huidige situatie

Het plangebied ligt in De Scheeken in het buitengebied ten noorden van de kern Best. Dit gebied wordt getypeerd als broekontginningslandschap en bestaat naast De Scheeken uit De Mortelen en de Pailjaart. Het gebied kenmerkt zich door natte lemige gronden die lange tijd onbruikbaar waren voor landbouw. Tegenwoordig is dit gebied rijk aan natuurwaarden. De bijzondere bodem en waterhuishouding zorgt daarbij voor een diverse samenstelling van flora en fauna.

Figuur 4: Landschapstypen Best (rode cirkel = plangebied)

Figuur 5: Natuurgebied De Scheeken (rode cirkel = plangebied)

Het bijzondere karakter van het gebied is na de Tweede Wereldoorlog verder verstevigd. Op basis van het landschapsplan werd er een fase van ruilverkaveling ingegaan die een positieve bijdrage heeft geleverd aan het gebied. Kenmerkend is hierbij de indeling in 'kamers', waarbij er zeer kleinschalige afwisseling is van bosjes, singels en grasland, afgeschermd door groene rijen. Door deze kwaliteit is het gebied in 2010 door het rijk aangeduid als landelijk wederopbouwgebied in de Visie erfgoed en ruimte (VER).

In de huidige situatie is er geen sprake van bebouwing in het gebied. De gronden zijn in gebruik als weiland, zoals ook te zien is in figuur 6. In dit figuur is tevens te zien dat de typerende kamers waarover gesproken wordt in de VER, hier niet meer aanwezig zijn en/of als zodanig herkenbaar zijn. Er is dan ook geen sprake van het klassieke landelijk wederopbouwgebied. Ten oosten van het plangebied is in 2019 een parkeerplaats gerealiseerd voor BestZOO. Hiermee wordt de herkenbaarheid van het landelijk wederopbouwgebied verder teruggebracht.

Figuur 6: Huidige situatie perceel aan de Broekdijk - Koppelstraat (Bron: Google Street View)

Het is wel de bedoeling om in de toekomstige situatie het gebied zo landschappelijk in te passen dat weer een versterking van de landschappelijke kenmerken en het plangebied plaatsvindt. Hiermee wordt verder ingespeeld op de maatschappelijke uitdagingen die tentoongesteld worden in het Van Gogh Nationaal Park en de oplossingen die hiermee samenhangen voor zowel stad en land. Hierop wordt dieper ingegaan in paragraaf 2.3.

2.2 Beoogde situatie

Initiatiefnemer is voornemens een zonneveld in het plangebied te realiseren met bijbehorende omvormers en trafo's en de landschappelijke inpassing van het plangebied in relatie tot haar omgeving. Door het plaatsen van zonnestroom installaties (zonnepanelen) wordt op een duurzame manier energie opgewekt. De zonnepaneleninstallaties komen op een hoogte van circa 100 - 160 cm boven het maaiveld. De zonnepanelen worden uitgevoerd in een oost-west-opstelling en komen op een totale

hoogte van 2,7 meter boven het maaiveld. Op deze wijze krijgt de bodem na realisatie van de zonnepanelen conform het gemeentelijke beleid nog voldoende zonlicht en (regen)water zodat er voldoende ademruimte blijft voor het laten groeien van gras. Het is daarom mogelijk om schapen en kangoeroes onder de zonnepanelen te laten grazen, er is dan sprake van efficiënt en meervoudig ruimtegebruik. Langs de randen van het perceel (ter hoogte van de Koppelstraat) wordt onderzocht in hoeverre ingezet kan worden op biodiversiteit met bloemrijke graslanden en wellicht enkele bijzondere zonnepaneeluitingen in de vorm van bijvoorbeeld zonnepaneelbomen ter versterking van de toegangsweg tot Natuurpoort het Groene Woud.

Daarnaast wordt de mogelijkheid aangegrepen om een bijdrage aan de maatschappelijke verandering ten aanzien van duurzame energie te leveren. Het park zelf is niet toegankelijk in verband met landelijke veiligheidseisen, maar ten westen en zuiden van het park wordt een pad ingericht waar geïnteresseerden kunnen wandelen en een glimp van het zonnenveld op kunnen vangen. Het park wordt landschappelijk versterkt met onder andere een biobased-wall in de vorm van een gemengde haag.

Tot slot wordt de mogelijkheid onderzocht of het Van Gogh-landschap kan worden versterkt door zonnepanelen te bedrukken met schilderijen van Van Gogh.

Beeldkwaliteit

De inpassing en vormgeving van het perceel aan de Koppelstraat richt zich op de overgang van het zonnepark naar het omliggende landschap en de openbare weg. Om de planontwikkeling mogelijk te maken zijn een aantal inrichtingsmaatregelen voorgesteld, welke op basis van de gestelde kaders, kennis van het landschap en de betreffende locatie zijn vormgegeven. De landschappelijke en cultuurhistorische karakteristiek van het broekontginningslandschap dient als basis voor de vormgeving van de inpassing.

De opzet van het zonnepark is eenvoudig van opzet en de nieuwe beplanting vormt een duurzame investering in het landschap. Advies is om de kleurstellingen van de technische elementen in donkere tinten uit te voeren en daarmee op te laten gaan in de omgeving.

Zonnestroominstallaties

Het initiatief richt zich op de opwekking van duurzame energie door het realiseren van zonnestroominstallaties (zonnepanelen). Binnen het plangebied worden meerdere rijen zonnepanelen gerealiseerd. In totaal is plaats voor circa 17.000 zonnepanelen. Deze panelen leveren een vermogen van circa 6 MWp of hoger. De opbrengst zal circa 5.000 MWh zijn. Het zonnenveld zal worden aangesloten op het energienetwerk van Enexis. Er staan vier trafo's verdeeld over het terrein. Deze komen verspreid op het perceel te staan.

2.3 Landschappelijke inpassing en kwaliteitsverbetering

Bij het toestaan van een ruimtelijke ontwikkeling is het van belang dat alle ruimtelijke waarden worden meegewogen. Een bouwplan kan immers afbreuk doen aan bestaande landschappelijke of cultuurhistorische waarden. Elke ontwikkeling dient bij te dragen aan de zorg voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het daarbij betrokken gebied en de naaste omgeving, waaronder in ieder geval een goede landschappelijke inpasbaarheid. De landschappelijke inpassing bestudeert de omgeving en aan de hand daarvan worden ruimtelijke randvoorwaarden opgesteld. Als aan deze voorwaarden wordt voldaan kan de bebouwing op een natuurlijke en verzorgde wijze worden ingepast en aansluiten op de aanwezige landschapsstructuren.

Bij de landschappelijke inpassing van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen buiten bestaand stedelijk gebied wordt er vaak (een diffuus) onderscheid gemaakt tussen de landschappelijke inpassing van een initiatief waaronder hoofdzakelijk de aanleg van (opgaande) erfbeplanting wordt verstaan, en de zogenaamde 'kwaliteitsverbetering'. Deze kwaliteitsverbetering houdt in dat de ruimtelijke ontwikkeling gepaard gaat met een fysieke verbetering van de aanwezige of potentiële kwaliteiten van bodem, water, natuur, landschap, cultuurhistorie of van de extensieve recreatieve mogelijkheden van het gebied of de omgeving.

Voor de inpassing van het zonneveld is een Landschappelijk Inpassingsplan (LIP) opgesteld. Hierin worden aspecten behandeld zoals de ligging, oriëntatie, ontsluiting en toe te passen groenelementen. De inpassing en vormgeving van het perceel aan de Koppelstraat richt zich op de overgang van het zonnepark naar het omliggende landschap en de openbare weg. Om de planontwikkeling mogelijk te maken zijn een aantal inrichtingsmaatregelen voorgesteld, welke op basis van de gestelde kaders, kennis van het landschap en de betreffende locatie zijn vormgegeven. De landschappelijke en cultuurhistorische karakteristiek van het broekontginningslandschap dient als basis voor de vormgeving van de inpassing.

Ruimtelijk en functioneel gezien past de beoogde zonneweide goed in de omgeving, aangezien de initiatiefnemer is voornemens in het plangebied aan de Broekdijk ong. het bestaande weiland om te vormen tot een zonneveld met educatieve, recreatieve voorzieningen waarbij aan kan worden gesloten bij naastgelegen uitbreiding van BestZOO.

De inpassing en vormgeving van het perceel aan de Koppelstraat richt zich op de overgang van het zonnepark naar het omliggende landschap en de openbare weg. Om de planontwikkeling mogelijk te maken zijn een aantal inrichtingsmaatregelen voorgesteld, welke op basis van de gestelde kaders, kennis van het landschap en de betreffende locatie zijn vormgegeven. De landschappelijke en cultuurhistorische karakteristiek van het broekontginningslandschap dient als basis voor de vormgeving van de inpassing. Onderstaande schets illustreert de voorgestelde maatregelen, gevolgd door een argumentatie.

Onderstaande schets illustreert de voorgestelde maatregelen. De toelichting hierop en de concrete maatregelen zijn terug te vinden in het LIP.

Figuur 7: landschappelijke inpassing

Kwaliteitsbijdrage

De mate van investering wordt bepaald op basis van het gemeentelijk kwaliteitsbeleid. De gemeente Best hanteert hiervoor de LIR (Landschapsinvesteringsregeling), d.d. 12 december 2018. De realisatie van een zonneveld valt binnen het LIR onder een 'categorie 3'- ontwikkeling, waarvoor naast een goede landschappelijke inpassing ook een financiële bijdrage tot de investeringsverplichting behoort.

Zonnevelden worden altijd voor een bepaalde periode aangelegd, bijvoorbeeld 25 jaar. Dit betekent dat de meerwaarde ook een tijdelijk karakter heeft. De effecten van het zonneveld op de omgeving zijn sterk afhankelijk van de locatie. Daarom wordt per locatie bepaald welke tegenprestatie nodig is. In dit geval is door de gemeente Best een investering gevraagd van €1,- /m² voor de oppervlakte die wordt ingericht met zonnepanelen, op basis van de standaardbedragen uit het LIR Best. De totale kwaliteitsbijdrage komt daarmee op (€ 1,- x circa 4 ha. =) circa € 40.000,-. Dit bedrag dient te worden gestort in het gemeentelijk landschapsfonds.

3. BELEIDSKADER

3.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte geeft de ambitie aan voor Nederland in 2040. Die ambitie is vertaald in doelen voor de middellange termijn tot 2028. Het Rijk streeft naar een concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig Nederland. De bestuurlijke drukte, ingewikkelde regelgeving of een sectorale blik met negatieve gevolgen voor de ontwikkeling van Nederland dient met de nieuwe structuurvisie gekeerd te worden.

Het Rijk kiest voor een selectievere inzet van rijksbeleid op slechts 13 nationale belangen. Buiten deze 13 belangen hebben decentrale overheden beleidsvrijheid.

Doorwerking plangebied

Het onderhavige plan bevindt zich niet in de nationale hoofdstructuur en omvat geen ontwikkelingen van landsbelang. Het beleid inzake het realiseren van een zonneveld met bijbehorende omvormers en trafo's wordt dan ook neergelegd bij de decentrale overheden.

Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro)

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) geeft richtlijnen voor de inhoud van bestemmingsplannen (en afwijkingen daarvan) voor zover het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen van nationaal belang. In het SVIR wordt bepaald welke kaderstellende uitspraken zodanig zijn geformuleerd dat deze bedoeld zijn om beperkingen te stellen aan de ruimtelijke besluitvormingsmogelijkheden op lokaal niveau. Het Barro bevestigt in juridische zin die kaderstellende uitspraken.

De normering uit het Barro werkt zoveel mogelijk direct door op het niveau van de lokale besluitvorming. Bij besluitvorming over bestemmingsplannen moeten de regels worden gerespecteerd. Het merendeel van de regels legt beperkingen op, daarin is een gradatie te onderkennen. Deze zijn geformuleerd als een 'ja-mits', een 'ja, voor zover', een 'nee-tenzij', een 'nee-als' of een stringente 'nee' bepaling.

Doorwerking plangebied

Het plan maakt geen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk van nationaal belang. Het beleid inzake het realiseren van een zonneveld met bijbehorende omvormers en trafo's wordt dan ook neergelegd bij de decentrale overheden.

Klimaatwet

Op 27 juni 2018 is de Klimaatwet vastgesteld door de Tweede Kamer. De Klimaatwet legt klimaatdoelstellingen wettelijk vast en introduceert een mechanisme dat ervoor zorgt dat de overheid die klimaatdoelen ook moet halen. De doelstellingen uit de Klimaatwet zijn:

- Nederland moet in 2050 de uitstoot van CO₂ met 95% gereduceerd hebben ten opzichte van 1990.
- 49% van deze reductie moet in 2030 zijn gerealiseerd.
- In 2050 is de elektriciteitsproductie 100% CO₂-neutraal.

Naast deze doelstellingen komt er elk jaar in oktober een Klimaatdag, een soort Prinsjesdag over het klimaat en de doelstellingen van de Klimaatwet. Hier presenteert het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) haar jaarlijkse Klimaat- en Energieverkenning (KEV) en debatteert de Kamer of Nederland op koers ligt in de klimaatambitie richting 2030 en verder.

Doorwerking plangebied

Het plan maakt een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk die bijdraagt de nationaal klimaatsdoelstelling om de CO₂ uitstoot te reduceren.

Ladder voor duurzame ontwikkeling

Om zorgvuldig ruimtegebruik te bevorderen is per 1 oktober 2012 de ladder voor duurzame verstedelijking in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6 Bro) opgenomen. De ladder ziet op een zorgvuldige afweging en transparante besluitvorming bij alle ruimtelijke en infrastructurele besluiten. De ladder is een motiveringsinstrument dat verplicht moet worden toegepast bij elk ruimtelijk besluit dat een 'nieuwe stedelijke ontwikkeling' mogelijk maakt. Wat er onder een nieuwe stedelijke ontwikkeling wordt verstaan, is in artikel 1.1.1 Bro bepaald: *“De ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.”*

Per 1 juli 2017 is een gewijzigde Ladder in werking getreden. Hierin is de tekst van de Ladder teruggebracht naar de essentie, namelijk de noodzaak om aan te geven dat de voorgenomen nieuwe stedelijke ontwikkeling voorziet in een behoefte plus een motivering indien de stedelijke ontwikkeling niet binnen bestaand stedelijk gebied kan worden gerealiseerd: *“De toelichting bij een bestemmingsplan of ruimtelijke onderbouwing dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, bevat een beschrijving van de behoefte aan die ontwikkeling, en, indien het bestemmingsplan of ruimtelijke onderbouwing die ontwikkeling mogelijk maakt buiten het bestaand stedelijk gebied, een motivering waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien”* (artikel 3.1.6 lid 2 Bro).

Doorwerking plangebied

Op basis van de Ladder, wordt de aanleg van een zonneveld niet als nieuwe stedelijke ontwikkeling beschouwd. Dit valt ook te onderbouwen op basis van de doelstelling van de Ladder, het voorkomen van leegstand, aangezien een zonneveld geen betrekking heeft op leegstand. De Ladder voor duurzame verstedelijking is derhalve niet van toepassing bij de aanleg van een dergelijk zonneveld. Desalniettemin vormt de Ladder een goed handvat voor een zorgvuldige afweging en motivering wat betreft de behoefte voor een zonneveld en de locatiekeuze.

Trede 1: Behoefte

De ontwikkeling van een zonneveld draagt bij aan de energietransitie die van (boven)nationaal belang is voor het behalen van mitigatiedoelen. Hierbij is er bestuurlijke verantwoordelijkheid op nationaal, provinciaal en gemeentelijk niveau, maar ligt er ook een belangrijke rol voor de markt. Het belang van

duurzame energie voor het terugdringen van CO₂-uitstoot is meegenomen in meerdere beleidsdocumenten, van nationaal tot gemeentelijk. Derhalve kan geconcludeerd worden dat er een behoefte bestaat naar de ontwikkeling van het zonneveld. Het onderhavig plan betreft bovendien een ontwikkeling voor een bepaalde periode. Na 25 jaar zal er opnieuw gekeken worden naar de behoefte naar een dergelijk zonneveld. De eerste trede is derhalve geen belemmering voor het onderhavige plan.

Trede 2: Locatiekeuze

De tweede trede ziet erop toe dat potentiële stedelijke ontwikkelingen die in een behoefte voorzien binnen bestaand stedelijk gebied worden gerealiseerd. Dit is het principe van "inbreiding voor uitbreiding". Bestaand stedelijk gebied is omschreven in het Besluit ruimtelijke ordening: 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'.

Zonneladder

Bij het toepassen van de voorgenoemde benadering beoordeelt de gemeente eerst waar een initiatief thuishoort op de Zonneladder. De Zonneladder brengt hiërarchie aan in het beoordelen van de geschiktheid van locaties: pas wanneer locaties op een lagere trede van de ladder voor een bepaald initiatief niet voldoende beschikbaar of geschikt zijn, komen locaties op een hogere trede in beeld. De Zonneladder maakt onderscheid in vier treden:

Trede 0: Gebouwgebonden zonnepanelen (op daken en gevels);

Trede 1: Grondgebonden zonnepanelen binnen bestaand stedelijk gebied;

Trede 2: Grondgebonden zonnepanelen direct grenzend aan bestaand stedelijk gebied, waaronder zoekgebied voor stedelijke ontwikkeling;

Trede 3: Grondgebonden zonnepanelen in het buitengebied.

In de uitspraak 201804681/1/A1 van 23 januari 2019 wordt aangegeven dat een zonneveld, net als een windmolenpark, niet geschikt is om binnen bestaand stedelijk gebied te ontwikkelen. Daarnaast wijst het Visiedocument Duurzame energieopwekking Buitengebied Best op de grotere potentie van het buitengebied voor duurzame energieopwekking. Deze voorkeur is gebaseerd op de relatief lage bebouwingsdichtheid ten opzichte van het bestaand stedelijk gebied. De locatie aan de Koppelstraat is mede gekozen, omdat het naastgelegen BestZOO energieneutra(a)l(er) wil ondernemen en zonne-energie wil afnemen van het zonneveld aan de Koppelstraat. De eigenaren hiervan zijn dan ook mede-initiatiefnemer voor dit zonneveld. Ten noorden van het zonneveld wordt een kijktoren gerealiseerd door het Brabants Landschap. Ook wordt de locatie een knooppunt voor verschillende wandelroutes. Zo wordt de locatie, haar omgeving en met name het Van Gogh Nationaal Park een nieuw belevenispunt in gemeente Best. De combinatie van deze activiteiten maakt dat gekozen is voor deze locatie om een zonneveld te realiseren aan de Koppelstraat in het buitengebied van gemeente Best.

Geconcludeerd wordt dat sprake is van een zorgvuldige afweging en een aantoonbare behoefte voor het zonneveld aan de Koppelstraat te Best.

3.2 Provinciaal beleid

Omgevingsvisie Noord-Brabant

In 2021 treedt een nieuwe Omgevingswet in werking. Hierin wordt het huidige stelsel van bestaande milieu- en ruimtelijke regels herzien om het geheel overzichtelijker te maken. Om hier op in te spelen, heeft de provincie Noord-Brabant een omgevingsvisie opgesteld, welke is vastgesteld op 14 december 2018. Hierin zijn vier hoofdpogaven opgesteld, welke met elkaar samenhangen en op elkaar inwerken als de tandwielen in een machine. Deze hoofdpogaven zijn onderverdeeld in de Brabantse energietransitie, een klimaatproof Brabant, een slimme netwerkstad en de concurrerende, duurzame economie. Aan deze hoofdpogaven ligt de volgende basisopgave ten grondslag: een veilige en gezonde leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit. Dit betekent dat er in het bijzonder rekening gehouden dient te worden met de aspecten luchtkwaliteit en grondwater, externe veiligheid en de natuurlijke, historische en aardkundige waarden.

Doorwerking plangebied

Het planvoornemen dient in lijn te zijn met de doelen uit de basisopgave: een veilige en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. In hoofdstuk 4 zal door middel van verschillende milieuhygiënische aspecten uiteengezet worden dat sprake is van een veilige en gezonde leefomgeving en dat de beoogde ontwikkeling hier geen afbreuk aan doet. Daarnaast draagt het planvoornemen direct bij aan een van de hoofdpogaven: de Brabantse energietransitie. De combinatie aan activiteiten op deze locatie maakt ook dat sprake is van een slimme netwerkstad met aantrekkelijke uitlopers in het buitengebied welke bijdragen aan een duurzame Brabantse economie. Geconcludeerd wordt dat onderhavig plan in lijn is met de Omgevingsvisie Noord-Brabant.

Interim Omgevingsordening Noord-Brabant

Net zoals de Omgevingswet een groot aantal wetten vervangt, zo vervangt de Brabantse omgevingsverordening een aantal provinciale verordeningen. De Interim omgevingsverordening vervangt de Provinciale milieuverordening, Verordening natuurbescherming, Verordening Ontgrondingen, Verordening ruimte, Verordening water en de Verordening wegen.

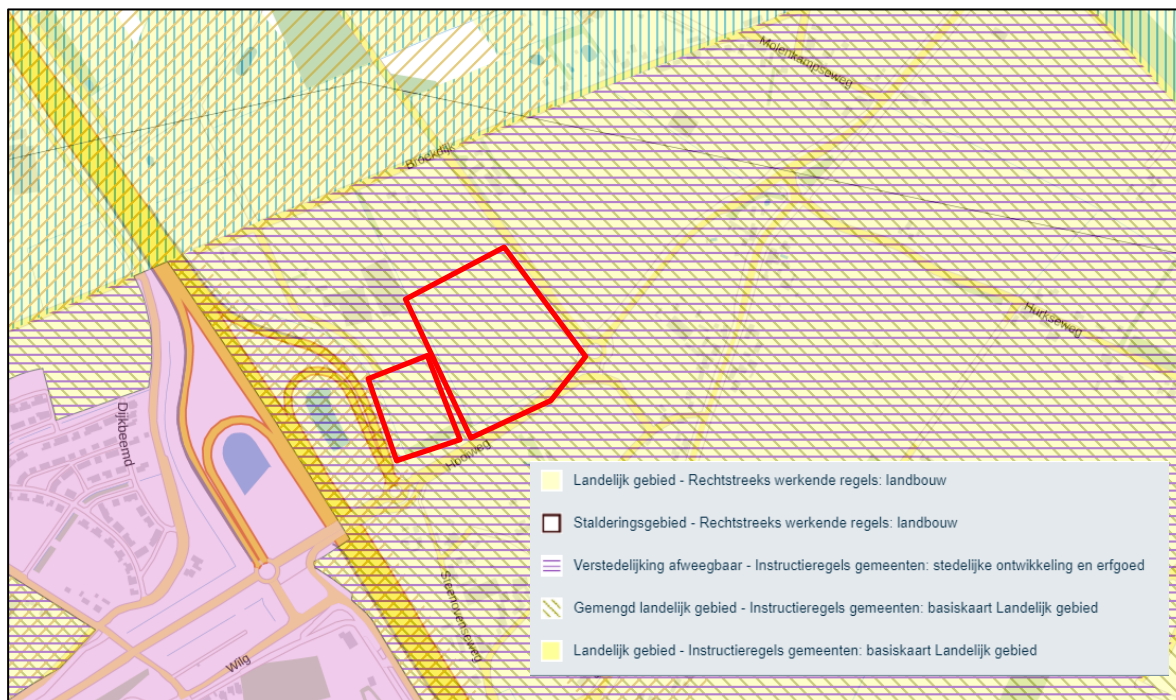
In de Interim omgevingsverordening staan regels voor burgers en bedrijven. Deze regels bevatten voorwaarden om zo'n activiteit te verrichten en geven ook aan of je bijvoorbeeld eerst een melding moet doen voordat je mag beginnen. Daarnaast zijn regels opgenomen voor bestuursorganen van de overheid. Met deze regels kan de provincie een opdracht geven aan gemeenten over onderwerpen die zij in het bestemmingsplan moeten opnemen of aan het waterschap over de manier waarop ze hun taken uitvoeren.

Zorgplicht voor de ruimtelijke kwaliteit

De zorgplicht voor de ruimtelijke kwaliteit omvat dat er zorgvuldig wordt omgegaan met het ruimtegebruik, er rekening wordt gehouden met de omgeving en de ontwikkeling bijdraagt aan het behoud of de versterking van de ruimtelijke kwaliteit. Nieuwe ontwikkelingen bieden een kans voor behoud en ontwikkeling van het landschap. In de Interim omgevingsverordening is als hoofdregel opgenomen dat ontwikkelruimte bijdraagt aan het versterken van de ruimtelijke kwaliteit. Dit vergt een actieve instelling van iedereen die bij een ontwikkeling betrokken is. Dit principe is van toepassing op zowel het stedelijk als het landelijk gebied en is verder uitgewerkt in artikel 3 van de Interim omgevingsverordening.

Doorwerking plangebied

Het plangebied is in de Interim omgevingsverordening aangeduid als 'Stalderingsgebied', 'Verstedelijking afweegbaar (zoekgebieden verstedelijking)' en 'Gemengd landelijk gebied'. Naast artikel 3.6, welke voor elke ontwikkeling van toepassing is, is artikel 3.43 van toepassing voor de beoogde ontwikkeling.

Figuur 8: Uitsnede Interim omgevingsverordening (Bron: Provincie Noord-Brabant)

Zonnevelden (artikel 3.41 Interim omgevingsverordening)

Voor grondgebonden zonneparken bestaan er op basis van de Interim omgevingsverordening mogelijkheden in stedelijk gebied, in zoekgebieden verstedelijking en op bestaande locaties in het landelijk gebied zoals rioolzuiveringsinstallaties, stortplaatsen en ook op vrijkomende agrarische locaties tot een omvang van 5.000 m². De voorkeur van het beleid gaat uit naar plaatsing van zonnepanelen op daken of op braakliggende gronden in of aansluitend op bestaand stedelijk gebied. Dat heeft het voordeel dat ze dicht bij de gebruiker en energiesystemen worden geplaatst wat bijdraagt aan een zorgvuldig ruimtegebruik en effectief is vanuit kostenminimalisatie.

Daarnaast biedt de regeling ook de mogelijkheid om zonnevelden te ontwikkelen in het buitengebied (Groenblauwe Mantel of Gemengd Landelijk Gebied). Hieraan zitten de volgende voorwaarden:

- uit onderzoek blijkt dat de capaciteit voor het opwekken van duurzame energie in Stedelijk gebied, op bestaande bouwpercelen en rekening houdend met de ontwikkelingsmogelijkheden van windenergie onvoldoende is;
- de nieuwvestiging past in het onderzoek naar geschikte locaties voor zelfstandige opstellingen van zonnepanelen, gelet op zorgvuldig ruimtegebruik en omgevingskwaliteit;
- de ontwikkeling qua omvang inpasbaar is in de omgeving;

- d. de ontwikkeling een maatschappelijke meerwaarde geeft;
- e. de ontwikkeling op regionaal niveau is afgestemd met omliggende gemeenten en netwerkbeheerder, gelet op de ontwikkeling van overige duurzame energie initiatieven in de omgeving.

Maatschappelijke meerwaarde

In de voorwaarden is een bepaling opgenomen rondom maatschappelijke meerwaarde. Naarmate de inbreuk op de basisregels groter is, verwacht de provincie een grotere inspanning op het gebied van een bijdrage aan maatschappelijke doelen. Als er, in afwijking van de reguliere omvang van 5.000 m² voor niet-agrarische functies, een zonnepark wordt gerealiseerd van 10 hectare, kan dit bijvoorbeeld bijdragen aan de sloop van vrijkomende opstallen elders. De maatschappelijke meerwaarde wordt onderbouwd vanuit de volgende criteria:

- de mate van meervoudig ruimtegebruik;
- de maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken;
- de bijdrage die wordt geleverd aan andere maatschappelijke doelen.

Tijdelijkheid

De provincie gaat er vanuit dat de realisatie van zonneparken tijdelijk van aard is. De technologische ontwikkeling voor het opwekken van zonne-energie gaat steeds sneller en verder waardoor er steeds meer mogelijkheden ontstaan voor meervoudig ruimtegebruik zoals op daken (op het noorden), op muren, geïntegreerd in ruiten, op wegen, enzovoorts. Zodoende is de sanering van een zonnepark een voorwaarde die dient te worden gesteld aan het plan van de ontwikkelende partij. Daarbij worden aan de aan de omgevingsvergunning in ieder geval de volgende voorwaarden verbonden:

- de omgevingsvergunning geldt voor een bepaalde termijn, die ten hoogste 25 jaar bedraagt;
- na het verstrijken van de termijn wordt de vóór de verlening van de omgevingsvergunning bestaande toestand hersteld en wordt de opstelling voor zonne-energie verwijderd, hiervoor wordt financiële zekerheid gesteld.

Omgevingsvergunning

Vanwege dit tijdelijke karakter van zelfstandige opstellingen voor zonne-energie is de ontwikkeling uitsluitend mogelijk middels een omgevingsvergunning, om te kunnen afwijken van het geldende bestemmingsplan. Aan een dergelijke vergunning kan een termijn worden verbonden en de voorwaarde dat na afloop van de termijn de situatie van vóór de vergunningverlening wordt hersteld.

De Interim omgevingsverordening biedt in principe mogelijkheden voor de ontwikkeling van een zonnepark van deze grootte. Uit gemeentelijk beleid valt op te maken dat de gemeente Best bezig is om energieneutraal te worden. Daarnaast wordt met het visiedocument Duurzame energieopwekking Buitengebied Best aangegeven dat locaties in het buitengebied geschikt zijn voor zonneparken. Hiermee wordt aan punt a en b van artikel 3.41 voldaan. Ook wordt voldaan aan de criteria gesteld voor de maatschappelijke meerwaarde. Het zonnepark wordt gecombineerd met educatieve en recreatieve functies, de impact op de omgeving wordt beperkt en het plan draagt bij aan de maatschappelijke (duurzame doelen). Uit het bijgevoegde landschapsinrichtingsplan blijkt tevens dat er sprake is van een inpasbaar plan. Tot slot is sprake van een tijdelijke vergunning voor een periode van maximaal 25 jaar.

Afwijkende regels verstedelijking afweegbaar (artikel 3.43)

Als er vanuit kwaliteit of kwantiteit in Stedelijk gebied onvoldoende ruimte aanwezig is, dan bestaat er de mogelijkheid dat een stedelijke ontwikkeling binnen het werkingsgebied Verstedelijking afweegbaar wordt gerealiseerd. Deze gebieden zijn in het verleden (2004) na toepassing van de lagenbenadering en afweging aangeduid als gebieden waar een verantwoorde uitbreidingsmogelijkheden (kunnen) liggen onder de volgende voorwaarden:

- a. binnen Stedelijk Gebied feitelijk of vanuit kwalitatieve overwegingen onvoldoende ruimte beschikbaar is;
- b. transformatie van cultuurhistorisch waardevol of geschikt leegstaand vastgoed niet tot de mogelijkheden behoort;
- c. de ontwikkeling past binnen de regionale afspraken, bedoeld in afdeling 5.4 Regionaal samenwerken;
- d. de stedenbouwkundige- en landschappelijke inrichting rekening houdt met de omgevingskwaliteit en structuren in het gebied en de naaste omgeving waaronder een duurzame afronding van het Stedelijk Gebied.

Er wordt met het zonneveld direct aangesloten op bestaande stedelijke functies, namelijk de A2 (ten westen van de A2 is direct de kern Best gelegen), de N619, het parkeerterrein van BestZOO, oftewel op bestaand stedelijk gebied. Daarnaast is in het bijgevoegde landschapsinrichtingsplan reeds ingegaan op de inpassingen waarmee rekening gehouden wordt met de aanwezige ruimtelijke kwaliteiten en structuren in het gebied. Artikel 3.43.1 vormt derhalve ook geen belemmering.

Conclusie

Op basis van de Interim omgevingsverordening Noord Brabant is het mogelijk een zonnepark aan te leggen op de beoogde locatie. Bij de ontwikkeling wordt door middel van inpassingen rekening gehouden met de kwaliteiten van de omgeving waardoor de Interim omgevingsverordening geen belemmeringen oplegt voor onderhavig planvoornemen.

3.3 Regionaal beleid

De gemeente Best is onderdeel van de metropoolregio Eindhoven ook wel aangeduid als de Brainport. Deze regio is in 2016 door het Rijk erkend als een mainport en daardoor een van de belangrijkste regio's van Nederland en Europa. Binnen deze regio staan het vestigingsklimaat en een hoogwaardig leefmilieu centraal wat bereikt dient te worden door een integrale combinatie van verstedelijking en landschap.

Integrale Strategie Ruimte Metropoolregio Eindhoven

De metropoolregio heeft de doelstelling om energieneutraal te zijn in 2050 opgenomen in hun Integrale Strategie Ruimte (07-12-2017). Hierbij spelen ze in op het opwekken van duurzame energie in de regio.

Doorwerking plangebied

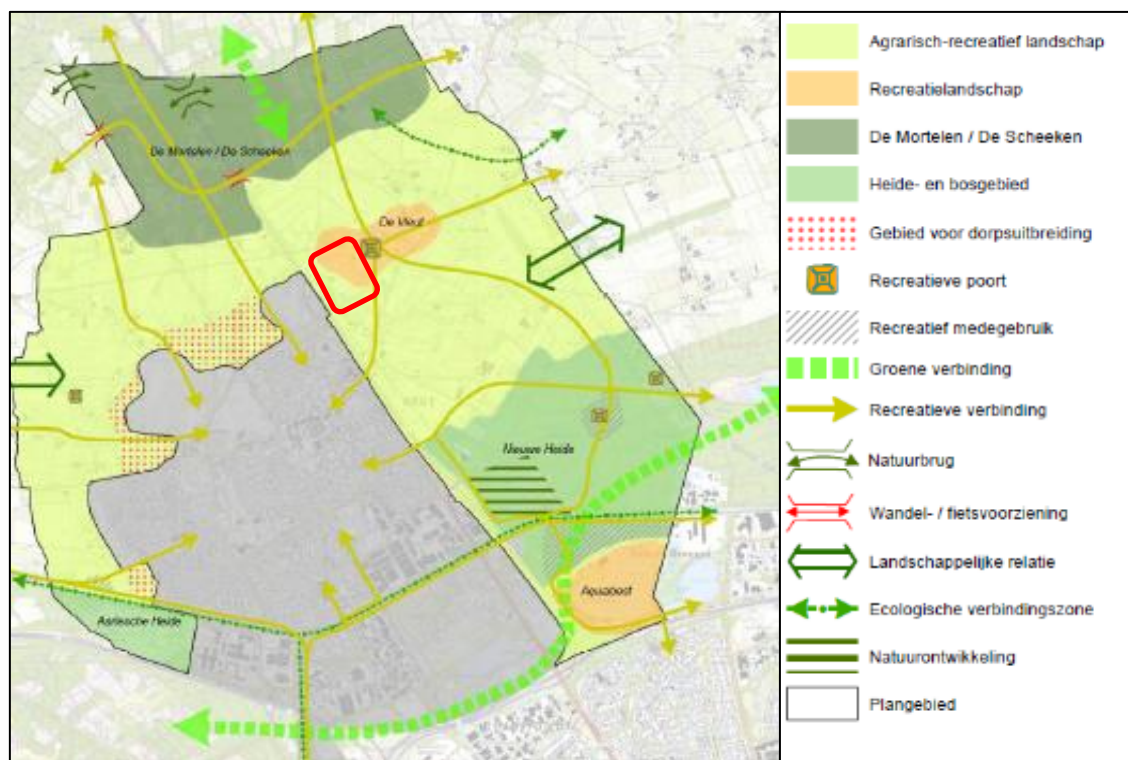
De realisatie van een zonneveld en bijbehorende nevenfuncties draagt bij aan de realisatie van de ambities van de metropoolregio Eindhoven. Het veld zal een positieve bijdrage leveren aan de energietransitie en aan de realisatie van een energieneutrale regio in 2050.

Gebiedsstrategie duurzame energieopgave Noord-Brabant

Een te hoge CO₂-uitstoot is een mondiaal probleem, met grote klimatologische en daaruit volgende sociaal economische problemen en (natuur)rampen. Op 12 december 2015 zijn in Parijs 195 landen een klimaatakkoord overeengekomen. In dit klimaatakkoord zijn doelen afgesproken zoals het beperken van de opwarming tot ruim onder de twee graden en het bereiken van een balans tussen de uitstoot en vastlegging van broeikasgassen.

Mede hierom hebben ruim veertig organisaties, waaronder overheden, werkgevers, vakbeweging, natuur- en milieuorganisaties, andere maatschappelijke organisaties en financiële instellingen zich in 2013 verbonden aan het Energieakkoord voor duurzame groei. In het akkoord zijn, naast afspraken over energiebesparing, ambities afgesproken met betrekking tot opwekking van duurzame energie: naar 14% in 2020 en 16% duurzame energie in 2023. Het uiteindelijke doel is om 80 tot 95% minder CO₂ uit te stoten in 2050. Op dit moment voorziet Nederland in ongeveer 5,6% duurzame energie en heeft op dit vlak dus nog een hele weg te gaan.

De noodzaak van een energietransitie staat voor veel mensen niet meer ter discussie. De manier waarop des te meer. De ambitie om als Nederland energieneutraal te worden is vergelijkbaar met het plaatsen van 50.000 windturbines of het plaatsen van zonnenvelden in 10% van het landschap. Het doel om de uitstoot van CO₂ terug te dringen en onafhankelijker te zijn in onze energievoorziening kunnen een enorme impact hebben op onze ruimte, zowel landschappelijk als stedelijk.

Figuur 9: Ligging plangebied in Structuurvisie, bron: Structuurvisie Buitengebied 2030

Iedere functie die we in onze steden of op ons platteland bedenken of plannen, neemt ruimte in. Voor duurzame energie is dit niet anders. Een windturbine, biogasinstallatie of zonnenveld kost ruimte, maar die ruimte is vaak groter dan alleen de molen, de zonnepanelen of de biogastank. Er is ruimte nodig omwille van veiligheid, geluid en schaduw. Dit zorgt ervoor dat we niet overal energie kunnen opwekken, hoewel we wel vaak combinaties van ruimtegebruik en energie kunnen maken. Andersom geldt ook dat (nieuw)bouwplannen, nieuwe wegen en andere ontwikkelingen, energieopwekking erg kunnen beperken.

Hoewel we met zijn allen streven naar een energieneutraal Nederland is de energietransitie bij uitstek een regionale en lokale opgave. De ruimtelijke en economische kenmerken van de regio bepalen namelijk in welke vorm het besparen en opwekken van energie het beste kan plaatsvinden.

Doorwerking plangebied

Het streven van de provincie om energieneutraal te zijn in 2050 is mogelijk. Hierbij is het realiseren van zonne-energie op zonne-akkers een belangrijk aspect binnen het gemengd landelijk gebied en de groenblauwe mantel.

3.4 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Buitengebied 2030

De Structuurvisie Buitengebied, vastgesteld op 4 april 2016, is een inspiratiebron en afwegingskader voor interventies in het buitengebied. Het uitbreiden van bestaande functies en het toekennen van nieuwe functies in dit gebied, moet gepaard gaan met een kwaliteitsverbetering. Hierbij geldt het adagium 'voor wat, hoort wat' waarbij een interventie gepaard moet gaan met bijvoorbeeld een investering in bovenwettelijke duurzaamheidsprestaties.

Hierbij staat de gemeente open voor nieuwe initiatieven in het landelijk gebied, maar is hierbij kritisch ten opzichte van de consequenties voor de omgevingskwaliteit. De visie benadrukt bovendien het belang van duurzame energie voor de gemeente Best met daarbij de mogelijkheden voor zonnenvelden in het buitengebied.

Doorwerking plangebied

In de structuurvisie is aangegeven dat het buitengebied mogelijkheden biedt voor zonnenvelden die bijdragen aan de energiedoelen van de gemeente Best. Ook is het beoogde gebied aangeduid als agrarisch-recreatief landschap. Het initiatief voor een zonnenveld in combinatie met agrarische en recreatieve functies past dus binnen de Structuurvisie Buitengebied. Wel moet het plan voldoen aan de eisen die gesteld worden aan ontwikkelingen in het landelijk wederopbouwgebied 'De Scheeken' waarin het plangebied ligt. Projecten in dit wederopbouwgebied dienen een bijdrage te leveren aan de karakteristieken en kernkwaliteiten ervan en deze te verbinden met de ruimtelijke opgaven voor het gebied. In 4.10. wordt hier uitgebreid op ingegaan.

Beleidsplan energie- en materiaaltransitie

De gemeente Best heeft in haar Beleidsplan energie- en materiaaltransitie van 20 december 2011 het doel vastgelegd om in 2030 energieneutraal te zijn. Dit pogen ze te bereiken door middel van de Trias Energetica; eerst zoveel mogelijk energie besparen, vervolgens zoveel mogelijk duurzame energie (lokaal) opwekken en als laatste relatief schone fossiele brandstoffen gebruiken.

Doorwerking plangebied

Voor de initiatiefnemer biedt dit beleidsplan een visionaire ondersteuning vanuit de gemeente voor de beoogde interventies in het gebied. De aanleg van een zonnenveld draagt bij aan de energietransitie en is dus in lijn met dit beleidsplan.

Visiedocument Duurzame energieopwekking Buitengebied Best

De gemeente Best heeft op 2 november 2020 de Visie voor Duurzame Energieopwekking Buitengebied Best vastgesteld. Het doel van de visie is om initiatieven te stimuleren die bijdragen aan de energietransitie in Best. Het gaat hierbij onder meer over energiebesparing, duurzame vormen van energie met weinig ruimtelijke inpassing, duurzame vormen van energie met meer ruimtelijke inpassing binnen dan wel buiten de bebouwde kome en zonnepanelen of warmtecollectoren.

Voorname vormen van de verduurzaming van de energie zijn onder te verdelen in drie treden van de zonneladder:

1. gebouwgebonden zonnepanelen (op daken en gevels)
2. grondgebonden zonnepanelen (binnen stedelijk gebied)
3. grondgebonden zonnepanelen (buitengebied)

Uitgangpunten en kaders duurzame energieopwekking:

Maximale hoeveelheid hectaren zonnenvelden buitengebied

Voor wat betreft de aanleg van zonnenvelden in het buitengebied van Best wordt tot het jaar 2026 maximaal 20 hectaren aan zonnenvelden toegestaan.

Tijdelijkheid voorzieningen duurzame energie

Om ook het landschap van de gemeente Best niet permanent in te zetten ten behoeve van duurzame energie, dienen de voorzieningen voor duurzame energie tijdelijk te zijn. In deze visie gaat de gemeente Best er dus vanuit dat de voorzieningen voor het opwekken van duurzame energie voor 25 jaar worden toegestaan. Na deze 25 jaar moeten ze worden verwijderd.

Geen rechtstreekse toelating, maar eigenstandige procedure

Uitgangspunt is dat toe te passen duurzame energiebronnen voldoen aan wet- en regelgeving wat betreft algemene milieu- en veiligheidsnormen. Het opwekken van duurzame energie in het buitengebied wordt niet rechtstreeks geregeld en toegestaan in het bestemmingsplan Buitengebied.

De initiatieven volgen een eigenstandige procedure met de daarbij behorende voorwaarden zoals het voeren van een omgevingsdialoog. Het betreffen dan ook buitenplanse ontwikkelingen die toegestaan kunnen worden via een omgevingsvergunning.

Landschapsinvesteringsregeling (LIR)

De (nieuwe) landschapsinvesteringsregeling is december 2019 door de gemeenteraad vastgesteld. De realisatie van zonnevelden buiten bestaand stedelijk gebied (met uitzondering van de aanleg op de daken van woningen, bedrijven, schuren en stallen), wordt gezien als een ontwikkeling (categorie 3) waarvoor een bijdrage in het Landschapsinvesteringsfonds van de gemeente Best wordt gevraagd.

Participatie bij energieopwekking

Momenteel wordt voor de regionale energiestrategie (RES) van Metropoolregio Eindhoven (MRE) in de Werkgroep Participatie en Eigendom (WG P&E) in kaart gebracht wat de uitgangspunten, kaders en mogelijkheden zijn om:

- maximaal draagvlak te creëren;
- maximaal de revenuen lokaal te benutten;
- maximaal lokaal eigendom te realiseren.

Dit zijn belangrijke uitgangspunten bij de realisatie van duurzame energieopwekking.

Als aanvullende eis bij aanvraag voor een [omgevings]vergunning geldt daarom dat bij het te ontwikkelen project minimaal 50% lokaal eigendom wordt gerealiseerd en op de best mogelijke wijze invulling wordt gegeven aan hoe bovenstaande aspecten worden geborgd.

Meerwaarde creëren

Het buitengebied heeft voor Best grote waarde. Daarom wordt van initiatiefnemers verwacht dat er een(blijvende) bijdrage wordt geleverd aan maatschappelijke doelen en/of de ontwikkeling van het landschap. Meerwaarde kan worden gecreëerd op meerdere manieren. Naast een landschappelijk passende inplanting, kan het hierbij bijvoorbeeld ook gaan om bijenkasten en beplanting met het oog op de biodiversiteit langs en tussen zonnepanelen.

Vanuit het belang om zorgvuldig om te gaan met de schaarse beschikbare ruimte, heeft meervoudig ruimtegebruik meerwaarde: de ruimte die gebruikt wordt voor de opwek van duurzame energie wordt dan nuttig gecombineerd met andere functies. Ook een bijdrage aan andere opgaven in de fysieke leefomgeving geeft meerwaarde. Hierbij valt te denken aan de sloop van vrijkomende (agrarische) opstallen of het verwijderen van verharding.

Integrale duurzame oplossingen

Er wordt van initiatiefnemers verwacht dat er gebruik wordt gemaakt van duurzame, herbruikbare materialen, en dat er duurzaam om wordt gegaan met de omgeving, zodat deze zijn waarde behoudt of herkrijgt.

Landschappelijke inpassing en ruimtelijke onderbouwing

Het is van belang dat initiatieven en projecten voor opwekking van duurzame energie in het buitengebied in de onderbouwing aantonen rekening te houden met de landschapstypen in het buitengebied van Best. Initiatiefnemers moeten hun plannen vergezeld laten gaan van een ruimtelijke onderbouwing met een visie op de inpassing het landschap en de omgeving met een inpassingsplan.

Specifieke voorwaarden en uitgangspunten bij zonnevelden

Voor de inpassing van zonneparken worden de hierna volgende principes gevolgd:

- Bij het ontwerp van het zonnepark moeten gebiedseigen beplantingen en/of landschapselementen in acht worden genomen. De bestaande gebiedseigen beplantingen en/of landschapselementen mogen omwille van een zonnepark niet verdwijnen. Daarbij moet het bestaande karakter van het landschap worden gehandhaafd met een passende overgang naar de omgeving/rand.
- De landschapsstructuur en landschapstypen zijn leidend. De structuur volgen houdt onder andere in dat het veld de hoofdrichting van het landschap volgt, de bestaande verkavelingsstructuur en kavelgrenzen volgt. Ook van belang is dat aangesloten wordt op (natuurlijke) barrières. Daarnaast moet bij het plaatsen van zonneparken gelet worden op de karakteristieke zichtlijnen in het landschap, waarbij beeldbepalende en oriëntatie bevorderende elementen als de kerktoren niet aan het oog onttrokken worden.
- Om te komen tot een zorgvuldige en beperking van overlast van omwonenden en ook het belang van openheid van linten, wordt in de visie een verplichte afstand van een zonneveld tot woningen van derden gehanteerd van 100 meter.
- Voor een object met cultuurhistorische waarden wordt een afstand van 100 meter gehanteerd om de historische waarden beter tot zijn recht te laten komen in diens landschappelijke setting.
- Bij de inpassing dient zorg voor de omgeving te worden meegenomen:
 - Plaats panelen niet te dicht op de grond of te dicht tegen elkaar, maar laat ruimte over voor licht en bodemademruimte.
 - Zorg voor vegetatie onder de panelen. Pas deze aan op de lokale doelsoorten en inheemse plantensoorten. Probeer uniformiteit te voorkomen, maar kies voor een kruiden- of plantenmix.
 - Minimaliseer verharding. Plaats niet meer verharding dan nodig is om de panelen te dragen. Dat geldt dus ook voor de paden tussen de rijen door.
 - Handhaaf openheid. De initiatiefnemer zal moeten verantwoorden/motiveren waarom een bepaalde hoogte op een locatie passend is.
 - Onderbouw de impact ten aanzien van hittestress. Wanneer donkere zonnepanelen te dicht op elkaar worden geplaatst hoopt hitte zich op. Door bijvoorbeeld een ruimere opstelling of andere panelen kan dit probleem worden verminderd.
- Geef de bodem leefruimte. Hiervoor gelden de volgende aandachtspunten/randvoorwaarden:
 - Onderbouw de afstand tussen de panelenrijen.
 - Plaats de panelen niet direct tegen de bodem aan, maar zorg voor enige afstand tussen het maaiveld en de panelen;
 - De klassieke zuid-opstelling kent een lagere dekkingsgraad (ongeveer 50%) dan de oostwest opstelling, omdat in verband met de schaduwwerking er een grotere ruimte tussen 2 rijen vrijgelaten wordt. Dit is in principe beter voor de bodem.

Geen of beperkte mogelijkheden voor opwekking van duurzame energie

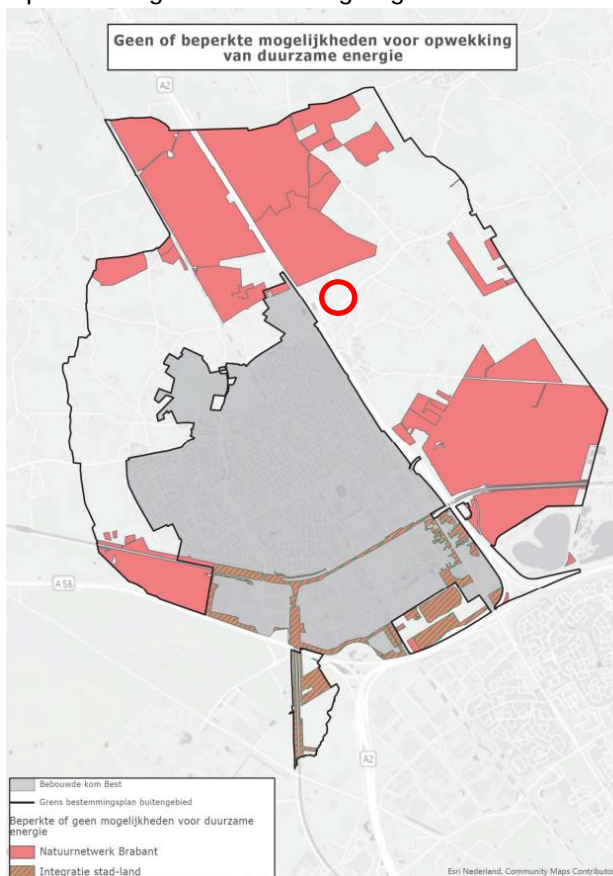
Er zijn daarnaast gebieden in de gemeente waarbij geen of beperkte mogelijkheden zijn voor opwekking van duurzame energie. Gebieden met een beperking zijn:

- Natuurnetwerk Brabant
- Integratie stad-land
- Waterwingebied Best

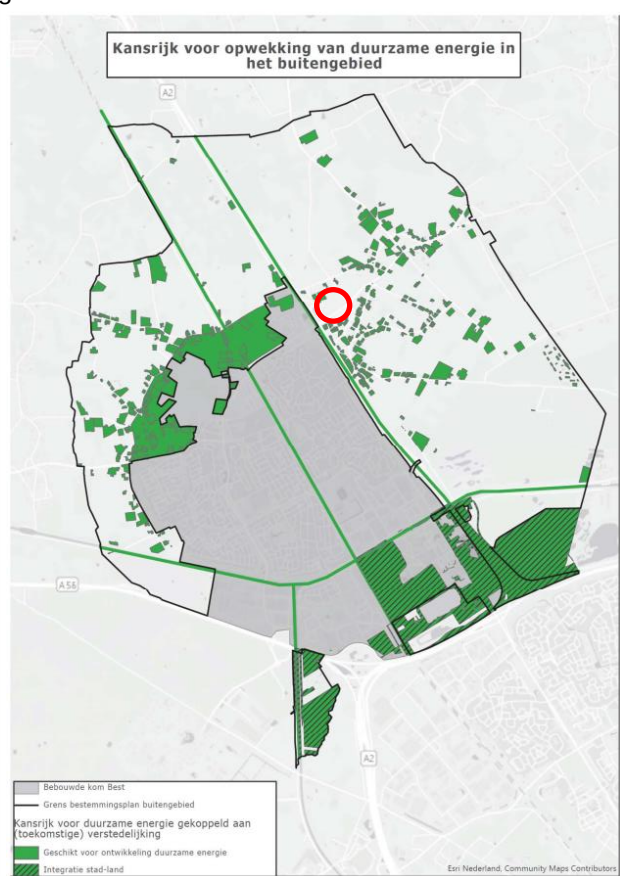
De 'rode' gebieden (geen mogelijkheden voor grootschalige opwekking van duurzame energieopwekking) zijn:

- Gebieden in de Scheeken ten noorden van de Broekdijk en ten westen van de waterloop tussen de Hogeveleutweg en de Kantersevelenweg, vanwege de natuur- en recreatieontwikkeling die daar heeft plaatsgevonden.
- Enkele gebieden ten zuiden van de Pailjaart en ten noorden van de Nieuwe Dijk, vanwege natuurlijke recreatieve waarden.
- Enkele gebieden ten zuiden van de Huiskenshoek vanwege landschappelijke en natuurwaarden bij de Mortelen.
- De gebieden tussen de Schietbaanlaan en de Hogekampenweg, grenzend aan de Nieuwe Heide, vanwege het belang die deze weilanden hebben voor begrazing door reeën, herten.

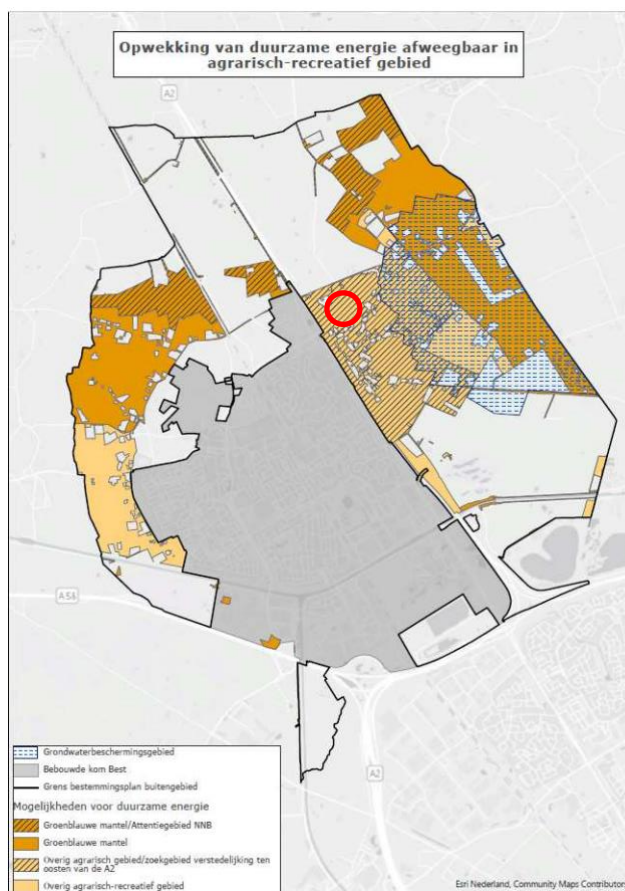
Op de navolgende afbeeldingen geven voornoemde gebieden weer:

Afbeelding 10: Geen of beperkte mogelijkheden voor opwekking van duurzame energie

Afbeelding 11: Kansrijk voor opwekking van duurzame energie in het buitengebied

Afbeelding 12: Opwekking van duurzame energie afweegbaar in agrarisch-recreatief gebied

Doorwerking plangebied

De relatief lage bebouwingsdichtheid van het plangebied biedt serieuze opties voor zonnevelden voor een periode van 25 jaar. Het ligt in het agrarisch-recreatieve gebied ten oosten van de A2, wat tevens wordt aangeduid als zoekgebied voor verstedelijking/ verstedelijking afweegbaar. Voor dit type gebied zijn mogelijkheden voor het plaatsen van zonnevelden en windturbines.

Bij de realisatie van een zonneweide wordt een bijdrage verwacht aan het Landschapsinvesteringsfonds van de gemeente Best. Het buitengebied heeft een grote waarde voor de inwoners van de gemeente Best. Het wordt daarom ook verwacht dat er een bijdrage wordt geleverd aan maatschappelijke doelen en/of mede-ontwikkeling van het landschap.

Meer specifiek betreft dit:

Biodiversiteit

Delen van de rand worden voorzien van gemengde struweel en vormen naast een groene zoom rondom het zonnenveld tevens een schuilplaats en voedselbron voor veel vogelsoorten. Daarnaast worden delen van de randen ingezaaid met een blijvend inheems bloemen- en kruidenmengsel. Dit geeft een kleurig accent en levert veel bijdrage aan de biodiversiteit. Hier kunnen insecten hun energie halen.

Educatie

Vanuit BestZOO wordt voorzien in educatie en informatievoorziening over het zonnepark alsook de biodiversiteit. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan de kennis verbreding en bewustwording van zonne-energie. Daarmee wordt tevens een bijdrage geleverd aan de versterking van Natuurpoort Het Groene Woud.

Klimaatadaptatie

Het plan maakt een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk die bijdraagt de nationaal klimaatsdoelstelling om de CO₂ uitstoot te reduceren. Juist door de sloten binnen het plangebied te laten vervallen, wordt zoveel mogelijk water vastgehouden in het plangebied. Dit levert een zeer positieve bijdrage aan klimaatadaptatie in de vorm van het tegengaan van verdroging en beperken van hittestress.

Bodem

De zonnepaneleninstallaties komen op een hoogte van circa 100 - 160 cm boven het maaiveld. De zonnepanelen komen op een totale hoogte van 2,7 meter boven het maaiveld, waardoor de bodem voldoende zonlicht en (regen)water krijgt en er voldoende ademruimte blijft voor het laten groeien van gras. De tussenliggende paden krijgen een breedte ca 2 meter. Multifunctioneel gebruik is daarom mogelijk voor het laten grazen van schapen en kangoeroes onder de zonnepanelen. Voor de exacte maatvoering en afstanden wordt verwezen naar de onderliggende omgevingsvergunning.

Om te voorkomen dat de tijdelijke opstelling van de zonnepanelen een permanent effect zou hebben op het organische stofgehalte, bodemleven en bodemstructuur van de bodem worden voornoemde aspecten gemonitord. Indien er na de ontmanteling van de zonnepanelen sprake zou zijn van een mogelijk effect op voornoemde aspecten dan verplichten de initiatiefnemers zich om maatregelen te treffen om deze originele waarden weer te krijgen.

Innovatie / nieuwe oplossingen

Binnen het project wordt nagedacht over enkele bijzondere zonnepaneeluitingen. Daarbij moet worden gedacht aan bijvoorbeeld zonnepaneelbomen en/of de projectie van schilderijafbeeldingen van Van Gogh in de zonnepanelen. Daarmee draagt het project op een innovatieve wijze bij aan de versterking van Natuurpoort het Groene Woud en het Van Gogh-landschap.

Kortom het onderhavige plan past binnen de kaders van het gemeentelijke visiedocument Duurzame energieopwekking Buitengebied Best. Het zou dus doorgang moeten kunnen vinden, mits er aan de verwachte bijdrage voor het Landschapsinvesteringsfonds, maatschappelijke doelen en/of landschapsontwikkeling wordt voldaan. In deze ruimtelijke onderbouwing is aangetoond dat aan deze uitgangspunten en voorwaarden wordt voldaan.

Motie van de raad

De gemeenteraad van Best heeft 2 november jl. de visie duurzame energieopwekking Buitengebied Best vastgesteld. Hierbij heeft de raad een motie aangenomen waarin zij het college heeft opgedragen om de raad actief te informeren over ieder voorstel voor grootschalige energieopwekking in het buitengebied op participatieaspecten en de invulling van het gewenste niveau van lokaal eigendom en lokale zeggenschap.

Namens het college zijn de initiatiefnemers van zonnepark Broekdijk ongenummerd in Best gevraagd om nader in te gaan op de participatieaspecten van dit zonnepark en hiermee uitvoering te geven aan de motie.

Participatie in de beleidsfase

Voor de ontwikkeling van de visie duurzame energieopwekking Buitengebied Best is een uitgebreid participatietraject doorlopen. Dus ook in de beleidsfase zelf heeft participatie plaats gevonden. De uitkomsten van dit traject, zoals verwoord in de Visie voor duurzame energieopwekking Buitengebied Best vormen hiermee het kader. In de visie is de projectlocatie van zonnepark Broekdijk ongenummerd aangewezen als kansrijk voor de opwekking van duurzame energieopwekking. Hiermee is het kader gegeven dat een zonnepark op de beoogde locatie onder voorwaarden mogelijk kan zijn. In de Ruimtelijke onderbouwing is navolgend aangetoond dat het planvoornemen aan de voorwaarden van de visie voldoet.

Procesparticipatie bij de inrichting van het zonnepark

De projectlocatie bevindt zich in het buitengebied van Best, aangrenzend aan de snelweg (afrit Best-West) en kent slechts een beperkt aantal omwonenden.

Het zonneveld is gestart vanuit een lokaal initiatief van drie lokale ondernemers. Zij zijn samen met buurtvereniging OVS in gesprek gegaan met de omgeving over de wijze waarop het zonnepark op deze locatie het beste kan worden ingericht. Aangezien er sprake was van een lopende aanvraag, heeft de participatie parallel gelopen aan de ontwikkeling van het nieuwe beleid. Hierover is afstemming geweest tussen de gemeente en de initiatiefnemer. Ook in de media is veelvuldig aandacht besteed aan de ontwikkeling van het zonneveld.

In samenwerking met de buurtvereniging is op donderdag 28 februari 2019 in het buurthuis een informatieavond gehouden. Tijdens deze avond waren zo'n 30 mensen aanwezig en zijn de plannen van het nieuw te bouwen zonneveld gepresenteerd met mogelijkheden tot vragen te stellen.

Meeste van de aanwezigen waren voorstanders voor dit zonneveld mits er goed gekeken zou worden naar de landschappelijke inpassing. Enkelen plaatsten in algemene zin kritische opmerkingen in relatie tot de opwekking van duurzame energie: Zonnepanelen kunnen beter op daken van bestaande gebouwen worden geplaatst en is deze energietransitie überhaupt wel nodig? Voor de beantwoording is verwezen naar de toen nog concept visie duurzame energieopwekking van de gemeente Best.

Om op voorhand al een indruk te kunnen krijgen van een zonneveld in het landschap is iedereen uitgenodigd om op 20 juni 2019 een kijkje te nemen bij het al aangelegde zonneveld aan de Eindhoven-seweg Zuid.

Tot slot is aan iedereen de uitnodiging gedaan om individueel een gesprek aan te gaan over de voorgenomen ontwikkeling. Twee personen hebben een individueel gesprek aangevraagd, waarbij de landschappelijke inpassing en het kunnen participeren in het zonnenveld de belangrijkste vragen waren. Voor de landschappelijke inpassing is naar tevredenheid aangegeven op welke wijze het zonnenveld wordt voorzien van een groene inpassing en op welke wijze na wordt nagedacht over meerwaardecreatie in de vorm van biodiversiteit en multifunctioneel ruimtegebruik. Met betrekking tot de participatie in het zonnenveld is uitleg gegeven over de constructie waarop deel kan worden genomen. Dit heeft voor beide personen vooralsnog niet geleid tot deelname aan dit project.

Financiële participatie

Bij financiële participatie investeert de omgeving in het project en/of ervaart de voordelen van de opbrengsten van het project. De initiatiefnemers betreffen allen lokale ondernemers, waarbij er dus al sprake is van lokaal eigendom. Daarnaast streven twee eigenaren naar afname van een groot deel van de opgewekte energie (ca 50%) voor de eigen bedrijfsvoering (BestZOO en Kemande fourage). Verder blijft het voor inwoners mogelijk om te participeren in het zonnenveld door zonnepanelen tegen kostprijs te kopen en als zodanig ook mee te participeren in de opbrengst.

Landschappelijke participatie

Met de uitvoering van het landschappelijke inpassingsplan voor het zonnepark wordt ook al direct geïnvesteerd in landschappelijke kwaliteitsverbetering binnen de projectlocatie. Dit in overeenstemming met de Landschapsinvesteringsregeling 2019 gemeente Best. Voor de exacte invulling wordt verwezen naar het landschapsinrichtingsplan als bijlage bij de ruimtelijke onderbouwing.

Afwegingskader duurzame energie opwekking buitengebied

Het afwegingskader duurzame energie opwekking buitengebied (vooralsnog niet vastgesteld) vormt een concreet toetsingskader op de aspecten ruimtelijk, verzekeringen, lokale participatie en meerwaarde voor Best. De ruimtelijke criteria zijn reeds geborgd in de door de raad vastgestelde Visie Duurzame Energieopwekking Buitengebied Best. Dit afwegingskader is dan ook aanvullend op deze visie, om naast ruimtelijke eisen ook de andere criteria te kunnen borgen.

De concrete toetsingscriteria zijn 'participatie', 'meerwaarde voor Best' en 'wegingsfactor van het landschap'. Daarbij moet een project minimaal 10 punten scoren op basis van de criteria met betrekking tot de participatie en de meerwaarde. Deze punten worden vermenigvuldigd met de score van het landschap. Deze vermenigvuldiging kan positief, neutraal of negatief zijn.

Hieronder staan de tabellen met scoring en wegingsfactor opgenomen in combinatie met een doorvertaling naar het plangebied:

Participatie	Score
<i>Financiële en sociale participatie (minimaal 50% lokaal eigendom)</i>	1
Gemeente Best eist minimaal 50% lokaal eigendom. Bij voldoen aan minimale eis van 50% wordt 1 punt toegekend. Dit kan oplopen tot 3 punten. Dit betekent dat inwoners/ondernemers van Best financieel kunnen deelnemen (bijv. investeren en aandelen). Daar hoort risico nemen bij. (Mede-) eigendom betekent naast financieel bijdragen, ook zeggenschap over het project én over de besteding van de baten. Dit kan bijvoorbeeld geregeld worden via een coöperatie of in een (gemeentelijk) duurzaamheidsfonds voor de inwoners van Best om op deze wijze anderszins meerwaarde te creëren.	
<u>Doorwerking plangebied</u> <i>Vier lokale inwoners/ondernemers zijn de initiatiefnemer van Zonneveld De Vleut. Naast de productie van stroom wordt deze tevens zoveel mogelijk opgewekte energie lokaal benut door de vier inwoners/ondernemers, waaronder ZooBest. Er is sprake van lokaal eigendom.</i> <i>In de startfase zijn lokale inwoners/ondernemers actief zijn benaderd om te participeren in het zonnepark (zie omgevingsdialoog). Deze mogelijkheid om deel te nemen in dit project bestaat nog steeds.</i> <i>Tot slot wordt voor elke m2 zonnepaneel €1,- /m² gestort in het gemeentelijk landschapsfonds. Vanuit dit fonds kunnen revenuen terugvloeien naar de lokale omgeving voor o.a. landschapsversterkingprojecten.</i>	
<i>Procesparticipatie</i>	1
Aantoonbaar inhoudelijk betrekken van inwoners/ondernemers bij een project, gericht op besluitvorming, randvoorwaarden etc. Een omgevingsdialoog is verplicht, maar betekent niet dat automatisch punten worden toegekend. Als de dialoog goed is vormgegeven en beargumenteerd dan kan hier maximaal 1 punt op worden verdiend.	
<u>Doorwerking plangebied</u> <i>De omgeving is inhoudelijk en qua deelname actief betrokken bij de ontwikkeling van het project middels een omgevingsdialoog. Het verslag van de omgevingsdialoog is opgenomen in de bijlage van deze ruimtelijke onderbouwing.</i>	

Meerwaarde		Score
Biodiversiteit	Vergroten biodiversiteit. Bijv: planten (inheemse) bloemen en planten, (her)introduceren inheemse diersoorten, insecten. <u>Doorwerking plangebied</u> Delen van de rand worden voorzien van gemengde struweel en vormen naast een groene zoom rondom het zonneveld tevens een schuilplaats en voedselbron voor veel vogelsoorten. Daarnaast worden delen van de randen ingezaaid met een blijvend inheems bloemen- en kruidenmengsel. Dit geeft een kleurig accent en levert veel bijdrage aan de biodiversiteit. Hier kunnen insecten hun energie halen.	1
Educatie	Delen van relevante kennis over opwekking duurzame energie. Bijdragen aan opleiding en educatie, schoolbezoeken. <u>Doorwerking plangebied</u> Vanuit BestZOO wordt voorzien in educatie en informatievoorziening over het zonnepark alsook de biodiversiteit van het gebied De Scheeken voor bezoekers, waaronder scholieren. De Scheeken (waar het plangebied onderdeel van uitmaakt) ligt in het buitengebied ten noorden van de kern Best. Dit unieke gebied wordt getypeerd als broekontginningslandschap en bestaat naast De Scheeken uit De Mortelen en de Pailjaart. Het gebied kenmerkt zich door natte lemige gronden die lange tijd onbruikbaar waren voor landbouw. Tegenwoordig is dit gebied rijk aan natuurwaarden. De bijzondere bodem en waterhuishouding zorgt daarbij voor een diverse samenstelling van flora en fauna. Kenmerkend is verder de indeling in 'kamers', waarbij er zeer kleinschalige afwisseling is van bosjes, singels en grasland, afgeschermd door groene rijen. Door deze kwaliteit is het gebied in 2010 door het rijk aangeduid als landelijk wederopbouwgebied in de Visie erfgoed en ruimte (VER). Met voorliggend plan wordt een bijdrage geleverd aan de kennis verbreding en bewustwording van zonne-energie, alsmede aan de versterking van Natuurpoort Het Groene Woud/ De Scheeken.	1

<i>Klimaatadaptatie</i>	Aantoonbare maatregelen zoals water vasthouden en groenaanplant.	1
-------------------------	--	---

Doorwerking plangebied

Het plan maakt een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk die bijdraagt de nationaal klimaatsdoelstelling om de CO2 uitstoot te reduceren. Juist door de sloten binnen het plangebied te laten vervallen, wordt zoveel mogelijk water vastgehouden in het plangebied. Dit levert een zeer positieve bijdrage aan klimaatadaptatie in de vorm van het tegengaan van verdroging en beperken van hittestress. Tevens wordt gekozen voor een zodanig hoge opstellen van de zonnepanelen dat vegetatiegroei onder de panelen mogelijk is. Ook hierdoor droogt de bodem minder uit.

<i>Materiaalgebruik</i>	Gebruik van verantwoorde, duurzame materialen; herbruikbaar en niet schaars of schadelijk voor het milieu, niet uitloogbaar.	1
-------------------------	--	---

Doorwerking plangebied

De Europese AEEA-wetgeving (Afgedankte Elektrische en Elektronische Apparatuur) regelt de inzameling en recycling van gebruikte materialen. De zonnepanelen die worden geplaatst, bestaan uit aluminium, koper, kunststoffen en glas (silicium). Momenteel zijn glas en metalen de voornaamste recycle-materialen. Zo worden van het glas uit zonnepanelen bijvoorbeeld glaswol of glazen potjes gemaakt. Bij metalen moet je denken aan koper uit de kabels en aluminium uit de rekken waar panelen op bevestigd zitten. Door deze materialen na gebruik goed te scheiden, wordt nieuwe delving van deze schaarse stoffen voorkomen. Omdat zonnepanelen nog een relatieve nieuwe tak van sport is, staat de recycling ook nog in de kinderschoenen. Dat betekent dat de overige materialen nu nog worden gescheiden en op een veilige manier verwerkt worden. Toch verwachten experts dat 95 procent van de panelen over enkele jaren hergebruikt kunnen worden (bron: <https://www.stichtingzrn.nl>).

In de gebruiksfase zijn de zonnepanelen zodanig geconstrueerd, dat contact met hemelwater (en daarmee een mogelijke uitloging van metalen) is uitgesloten. Dit ter behoud en bevordering van de waterkwaliteit.

Multifunctioneel ruimtegebruik	Zorgvuldig omgaan met beschikbare ruimte; dubbelgebruik. <u>Doorwerking plangebied</u> <i>De zonnepaneleninstallaties komen op een hoogte van circa 100 - 160 cm boven het maaiveld. De zonnepanelen komen op een totale hoogte van 2,7 meter boven het maaiveld, waardoor de bodem voldoende zonlicht en (regen)water krijgt en er voldoende ademruimte blijft voor het laten groeien van gras. Multifunctioneel gebruik is daarom mogelijk voor het laten grazen van schapen en kangoeroes onder de zonnepanelen. Tevens wordt langs de randen van het zonnenveld ingezet op biodiversiteit met bloemrijke graslanden en struweelhagen. Tot slot dragen enkele bijzondere zonnepaneeluitingen in de vorm van bijvoorbeeld zonnepaneelbomen en de projectie van schilderijafbeeldingen van Van Gogh in de zonnepanelen bij aan de versterking van Natuurpoort het Groene Woud.</i>	1
Innovatie/ Nieuwe oplossingen	Bijvoorbeeld (lokale) opslag van duurzame energie, nieuwe vormen van duurzame energie opwek, of andere innovatieve toepassingen. <u>Doorwerking plangebied</u> <i>Binnen het project wordt voorzien in enkele bijzondere zonnepaneeluitingen. Daarbij moet worden gedacht aan bijvoorbeeld zonnepaneelbomen en/of de projectie van schilderijafbeeldingen van Van Gogh in de zonnepanelen. Daarmee draagt het project op een innovatieve wijze bij aan de versterking van Natuurpoort het Groene Woud en het Van Gogh-landschap.</i>	2
Sociaal	Verbeteren van arbeidsomstandigheden, mensenrechten en een leefbaar loon (ISV), voor alle fasen installatie, van werkzaamheden ter plekke tot herkomst materialen. <u>Doorwerking plangebied</u> <i>In de keuze van de leverancier van de zonnepanelen zal worden meegewogen, dat de zonnepanelen (in alle fasen) op een verantwoorde wijze worden geproduceerd.</i>	1

<i>Verbetering milieu</i>	Realisatie van verbetering milieu; o.a. bodem- en/of waterkwaliteit.	1
---------------------------	--	---

Doorwerking plangebied

Met name door het laten vervallen van de sloten kan het hemelwater langer worden vastgehouden in het gebied.

Naast de positieve bijdrage hiervan voor het tegengaan van verdroging en beperken van hittestress, krijgt water dat langer wordt vastgehouden in het gebied een hogere waterkwaliteit.

Tevens wordt gekozen voor een zodanig hoge opstellen van de zonnepanelen dat vegetatiegroei onder de panelen mogelijk is. Ook hierdoor droogt de bodem minder uit en blijft sprake van een goede bodemcultuur.

Doorwerking plangebied

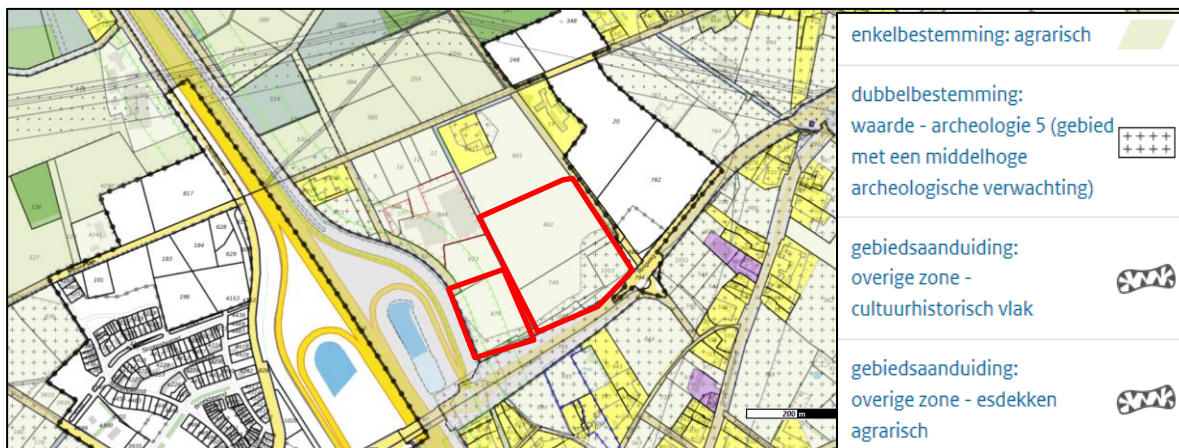
Het plangebied is binnen de landschapskleur 'geel' gelegen. Dat betekent dat de wegingsfactor '1' moet worden gehanteerd als vermenigvuldigingsscore.

Conclusie

Toetsing aan het afwegingskader duurzame energie opwekking buitengebied levert een score op van 11 punten. Vermenigvuldigd met de wegingsfactor voor het landschap blijft de score ongewijzigd en voldoet het initiatief aan de minimale score van 10 punten.

Buitengebied Best 2019 (voorontwerp)

Naast het vigerend bestemmingsplan Buitengebied Best 2006 van 23 september 2008, is de gemeente Best bezig met het opstellen van een nieuw bestemmingsplan: Buitengebied Best 2019. Dit plan is nog niet vastgesteld en derhalve niet in werking. Wel biedt het een mogelijkheid om te bepalen of het onderhavige plan in lijn is met de toekomstvisie van de gemeente.

Figuur 10: Uitsnede voorontwerp bestemmingsplan Best 2019

Doorwerking plangebied

In het voorontwerp voor het bestemmingsplan Buitengebied Best 2019, is het doelgebied opnieuw gelegen in een gebied met een agrarische bestemming. Dit beoogde bestemmingsplan biedt derhalve ook geen ruimte voor de ontwikkeling van het onderhavig plan. Om het onderhavige plan mogelijk te maken is daarom een buitenplanse procedure in de vorm van een omgevingsvergunning inhoudende afwijking van het bestemmingsplan noodzakelijk.

Voor delen van het plangebied geldt een middelhoge archeologische verwachting. Er kan echter geconcludeerd worden dat er geen archeologisch onderzoek plaats hoeft te vinden en dit vormt derhalve geen belemmering voor het onderhavige plan (zie 4.2).

Het plangebied is ook onderdeel van een cultuurhistorisch vlak. Dit houdt in dat de uitoefening van het beoogde plan geen invloed mag hebben op de cultuurhistorische waarden. Er kan geconcludeerd worden dat dit geen belemmering vormt voor het onderhavige plan (zie 4.2).

Tevens ligt er een beschermde rioolleiding in het plangebied. Het plangebied zal in de toekomst derhalve voor een deel de dubbelbestemming 'Leiding – Riool' toebedeeld krijgen. Dit vormt geen belemmering voor onderhavig plan. In paragraaf 4.6 wordt hier verder op ingegaan.

4. MILIEUASPECTEN

4.1 Inleiding

Het al dan niet voldoen aan verschillende randvoorwaarden en uitgangspunten is bepalend voor de vraag of een nieuwe ontwikkeling ook daadwerkelijk uitvoerbaar is. Hierbij moet worden gedacht aan onder meer het ruimtelijke beleid van de hogere overheden en de gemeente, milieuaspecten als geluid, bodem en hinder van bedrijven, archeologie en economische haalbaarheid. Ook onderhavig plan is getoetst voor wat betreft de uitvoerbaarheid ervan op bovengenoemde aspecten. In dit hoofdstuk is aangegeven wat de resultaten zijn van de toets aan de milieuhygiënische aspecten.

4.2 Cultuurhistorie & Archeologie

De Erfgoedwet is per 1 juli 2016 ingegaan. Deze wet bundelt bestaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed en archeologie in Nederland. Bovendien zijn aan de Erfgoedwet een aantal nieuwe bepalingen toegevoegd. In onderhavige ruimtelijke onderbouwing dient een beschrijving te worden opgenomen hoe met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden.

Het is daarmee dus verplicht om de facetten historische (steden)bouwkunde en historische geografie mee te nemen in de belangenafweging. Hierbij gaat het om zowel beschermde als niet formeel beschermde objecten en structuren. Het beleid van de provincie Noord-Brabant sluit aan op het nationale beleid voor de archeologische monumentenzorg. De provincie richt zich op de bescherming van objecten en de bescherming, benutting en ontwikkeling van structuren en ensembles van een grotere schaal.

Cultuurhistorie

Op basis van het Besluit ruimtelijk ordening is het noodzakelijk om inzicht te verschaffen in de relatie van het initiatief ten opzichte van de cultuurhistorische waarden. De gemeente Best heeft hiervoor een basisinstrument verschaft in de vorm van de cultuurhistorische waardenkaart van juni 2014. Daarnaast heeft het Rijk in 2010 de Visie erfgoed en ruimte (VER) opgesteld. In deze VER zijn 30 gebieden aangeduid als wederopbouwgebieden onderverdeeld in landelijk gebied, naoorlogse wijken en wederopgebouwde kernen. Deze gebieden zijn van nationaal cultuurhistorisch belang, maar niet aangewezen als rijksbeschermde gezichten. Het doel van de selectie is voornamelijk het vergroten van de aandacht en waardering en waar nodig publieke bescherming.

De Scheeken

Het plangebied ligt in een door het Rijk aangewezen landelijk wederopbouwgebied: 'De Scheeken'. Dit landelijk gebied kenmerkt zich door een kleinschalig landschap bestaande uit weiden, bos, akkerlanden en boomkwekerijen dat verkamerd is door gevarieerde boomlinten en waarin perifere zwermen

van wederopbouw en oudere bebouwing aanwezig is. Op basis van de VER zijn er geen formele belemmeringen voor het gebied. Wel is het van belang om te kijken naar de Structuurvisie Buitengebied van de gemeente Best en het advies uit verkennend onderzoek Wederopbouwgebied De Scheeken.

Verkennend onderzoek Wederopbouwgebied De Scheeken

In september 2014 is verkennend onderzoek uitgebracht naar de cultuurhistorische, landschappelijke en bouwkundige waarden van De Scheeken. Op basis hiervan zijn aanbevelingen gedaan die meegenomen dienen te worden in het onderhavige plan. Het plan dient de (historische) gelaagdheid van het landschap te respecteren, rekening te houden met ecologische kwaliteiten (zie 4.12.) en dient de kenmerken (opgesteld in de VER) te handhaven en versterken.

Structuurvisie Buitengebied Best 2030

In de structuurvisie Buitengebied Best 2030 vastgesteld op 14 april 2016, wordt ingegaan op de cultuurhistorische kwaliteiten van (De Mortelen en) De Scheeken. Hierin is opgenomen dat projecten in dit gebied bij dienen te dragen aan de karakteristieken en kernkwaliteiten van het gebied en verbonden dienen te worden aan de (ruimtelijke) opgaven. Daarbij moet er een balans gevonden worden tussen het behoud en het gebruik van het gebied en dient de huidige ruimtelijke structuur met landschap, natuur en cultuurhistorie een harde randvoorwaarde.

De gemeente Best heeft in deze visie uitvoeringsprojecten opgesteld voor onder andere dit wederopbouwgebied. Zo zullen ze voortrekker zijn in het versterken en beheer van het cultuurhistorisch landschap. Daarnaast stimuleren ze ontwikkelingen waarbij het populierenlandschap wordt herschikt om daarbij ruimte te bieden aan een modern energielandschap met een duurzame en economische betekenis.

Doorwerking plangebied

In de nabijheid van het plangebied is geen gebouwd erfgoed aanwezig, maar het ligt wel in het door het Rijk aangewezen landelijk wederopbouwgebied De Scheeken. Voor dit gebied, en derhalve ook het plangebied, zijn geen wettelijke beperkingen opgelegd door het Rijk. Er worden wel adviezen gegeven en eisen gesteld voor ontwikkelingen in het gebied door de gemeente Best. Voor het onderhavige plan houdt dit in dat er een ecologisch onderzoek uitgevoerd moet worden (zie 4.12.). Daarnaast moet het plan in lijn zijn met het huidige kleinschalige karakter van het gebied en de verkamering door boomlinten.

In de Structuurvisie Buitengebied wordt ingegaan op de beperkingen en mogelijkheden in het cultuurhistorisch belangrijke gebied. Naast het feit dat het buitengebied wordt aangeduid als mogelijke plek voor het opwekken voor duurzame energie, wordt er een uitvoeringsproject voorgesteld met betrekking op het populierenlandschap en duurzame energie. Dit uitvoeringsproject biedt formele en fysieke ruimte aan het onderhavige plan. Tevens is in paragraaf 2.1 reeds aangetoond dat het karakteristieke karakter van het natuurgebied ter plaatse van het plangebied niet meer aanwezig is.

Derhalve zorgt het aspect 'cultuurhistorie' niet voor een belemmering voor onderhavige plan.

Archeologie

De gemeente Best heeft inzicht verschaft in de archeologische waarden en verwachtingen voor het eigen grondgebied. Hierin is het beoogde plangebied grotendeels aangeduid als gebied met lage verwachtingen. Een deel van het gebied in het zuidoosten is aangeduid als gebied met middelhoge verwachtingen en heeft de gebiedsaanduiding 'Waarde – Archeologie 5' en een ander deel van het gebied 'Waarde – Archeologie 4'. Hierbij is het gebied ook aangeduid als 'Overige Zone – Esdekken Agrarisch'.

Doorwerking plangebied

In principe bedraagt de beoogde ontwikkeling een oppervlakte groter dan 2.500 m². Ook zal de ingreep dieper wortelen dan 0,5 meter. De zonnepanelen worden echter op een stellage geplaatst, waardoor de daadwerkelijke roering van de grond niet over de totale oppervlakte van het zonnenveld plaatsvindt. De totale oppervlakte aan geroerde grond zal minder zijn dan 2.500 m². Binnen de zone 'Waarde – Archeologie 5' wordt een vogelbosje aangeplant van 2.177 m². Voor de gronden die binnen 'Waarde – Archeologie 4' liggen geldt dat de werkzaamheden niet groter zullen zijn dan 500 m². In onderstaande figuur is tevens weergegeven hoe de nieuwe situatie eruitziet. Op basis van deze uitgangspunten kan worden geconcludeerd dat dit past binnen de geldende regels en er geen nader archeologisch onderzoek noodzakelijk is.

Figuur 11: weergave landschapsmaatregelen in m2.

4.3 Flora en fauna

De bescherming van de natuur is per 1 januari 2017 in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet vormt voor wat betreft soortenbescherming en gebiedsbescherming een uitwerking van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. Daarnaast vindt beleidsmatige gebiedsbescherming plaats door middel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

In deze paragraaf wordt een beoordeling gemaakt van de effecten die het plan zal hebben op beschermde natuurwaarden. Hierdoor wordt duidelijk of het plan in overeenstemming is met de natuurwetgeving.

Doorwerking plangebied

Gebiedsbescherming

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het gebied 'Kampina & Oisterwijkse Vennen'. Deze ligt op circa 8 kilometer afstand van het plangebied. Op basis van deze afstand en de aard van de ontwikkelingen, kunnen significante effecten op voorhand worden uitgesloten. Het dichtstbijzijnde Natuurnetwerk Nederland-gebied ligt op meer dan 100 meter. Hiermee wordt aan de minimum afstand van 50 meter voldaan. Derhalve hoeft er geen rekening gehouden te worden met de Natuurbeschermingswet.

Soortenbescherming

Het plangebied is reeds bestemd als agrarisch terrein en bestaat voornamelijk uit grasland, afgewisseld met beplanting. Voorgenomen ontwikkelingen kunnen van invloed zijn op het leefgebied van mogelijk aanwezige beschermde plant- en diersoorten. Er is een QuickScan flora en fauna uitgevoerd om inzicht te krijgen in de huidige situatie.

Uitkomst quickscan Flora en Fauna

Conclusie van de uitgevoerde quickscan Flora en Fauna is, dat vervolgonderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen of effecten op beschermde gebieden niet noodzakelijk wordt geacht. Evenmin is er sprake van een noodzaak tot het indienen van een ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming ten aanzien van soorten dan wel een vergunningsaanvraag in het kader van gebiedsbescherming. Het onderdeel houtopstanden is bij dit plan niet aan de orde.

Om te onderzoeken wat de effecten zijn van de opstelling van de zonnepanelen, worden metingen uitgevoerd naar het organische stofgehalte, bodemleven en bodemstructuur. Dit wordt gemeten alvorens de werkzaamheden worden uitgevoerd als nulmeting, en om de trend te bepalen worden tijdens de looptijd (25 jaar) iedere 5 jaar deze factoren op dezelfde manier gemeten. In het geval dat de waarden van een of meerdere factoren een significante daling hebben laten zien worden na het ontmantelen van de zonnepanelen maatregelen getroffen om deze weer op de originele waarden te krijgen. Deze maatregelen bestaan bijvoorbeeld uit: Toevoegen van mest en andere bodemverbeteraars, groenbemesting, juiste bodembewerking en het voorkomen van verdichting. 5 jaar na uitvoering van deze eventuele maatregelen wordt het effect hiervan getoetst door een meting. Zijn deze factoren nog

steeds ondermaats dan wordt dit herhaald tot de waarden weer op peil zijn. De rapportages van nulmeting, tussentijdse metingen en eindmeting worden te zijner tijd aan de gemeente teruggekoppeld.

Gelet op de potentiële ecologische waarden kan het voorgenomen plan in overeenstemming met de nationale natuurwetgeving en het provinciale natuurbeleid worden uitgevoerd, mits voorafgaand en tijdens het uitvoeren van de werkzaamheden het bepaalde in de Wet natuurbescherming, onderdeel soorten, in acht te worden genomen.

- Ten aanzien van broedvogels dient het bouwrijp maken van het terrein buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, of een controle moet de aanwezigheid van een broedgeval kunnen uitsluiten;
- Ten behoeve van (incidenteel) aanwezige algemene soorten dient de zorgplicht in acht te worden genomen.

4.4 Bedrijven en milieuzonering

Om te komen tot een ruimtelijk relevante toetsing van bedrijfsvestigingen op milieuhygiënische aspecten wordt het begrip milieuzonering gehanteerd. Onder milieuzonering wordt verstaan een voldoende ruimtelijke scheiding tussen enerzijds milieubelastende bedrijven of inrichtingen en anderzijds milieugevoelige gebieden zoals woonwijken. Om het begrip hanteerbaar te maken is gebruik gemaakt van de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' van de VNG. Bedrijven zijn hierin opgenomen in een tabel, die is ingedeeld in milieucategorieën, waarbij per bedrijf is aangegeven wat de afstand tot een rustige woonwijk dient te zijn (de zogenaamde afstandentabel). Deze afstanden kunnen als basis worden gehanteerd, maar zijn indicatief. Er kan (enigszins) van afgeweken worden in situaties waarin geen sprake is van een rustige woonwijk. In het algemeen wordt door middel van het aanbrengen van een zonering tussen bedrijvigheid en woonbebouwing de overlast ten gevolge van de bedrijfsactiviteiten zo laag mogelijk gehouden. De aan te houden afstanden hebben betrekking op stof, geluid, gevaar en geur. Wanneer aan de afstanden worden voldaan is aanvullend onderzoek niet noodzakelijk. In de ruimtelijke ordening wordt onderscheid gemaakt tussen milieuzoneringen met betrekking tot het aspect geur afkomstig van veehouderijbedrijven en alle andere aspecten. Voor het aspect geur geldt aparte wetgeving (Wet geurhinder en veehouderij en de Wro) en daardoor specifieke afstanden. Deze afstanden komen niet overeen met de afstanden die in de publicatie 'Bedrijven en milieuzonering' van de VNG zijn opgenomen. Het aspect geur wordt daarom in deze paragraaf buiten beschouwing gelaten behandeld in paragraaf 4.6.

Doorwerking plangebied

Blootstelling

In de nabije omgeving van het plangebied, is een varkenshouderij aanwezig, die mogelijk van invloed zijn op het plangebied. Deze ligt aan de Broekdijk 2a. Voor deze fokkerij geldt dat ze de milieucategorie 4.1 hebben, voor welke een grootse richtafstand geldt van 50 meter (geur buiten beschouwing gelaten). De dichtstbijzijnde stallen liggen direct naast het plangebied. Hiervoor wordt de richtafstand dan ook niet gehaald.

Bij de ontwikkeling van een zonneveld is geen sprake van een milieugevoelige functie. Derhalve is de blootstelling van het plangebied niet van toepassing en dit vormt dan ook geen belemmering.

Plan als bron

Een zonneveld is niet opgenomen in de VNG-brochure inzake richtafstanden. Om de invloed van de bedrijvigheid op de omliggende bebouwing te beoordelen, wordt de functie daarom vergeleken met de functie 'Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen' tot 10 MVA. Deze valt in milieu-categorie 2. Voor deze categorie geldt een grootste afstand van 30m voor geluid. Bij een zonneveld wordt het geluid geproduceerd door de trafo's en omvormers.

In de nabijheid van het plangebied bevindt zich een woning op Broekdijk 4 en een agrarisch bedrijf gecombineerd met woning aan de Broekdijk 2a. Deze liggen op minder dan 30 meter van de grens van het plangebied. De geluidproducerende trafo's en omvormers worden echter niet aan de grens van het plangebied gerealiseerd, maar meer naar het midden van het plangebied. Op deze manier komen ze op meer dan 30 meter van de omliggende gevoelige functies (woningen) te liggen. Hiermee wordt de negatieve impact op het woon- en leefklimaat voor de omliggende woningen voorkomen. Het planvoornemen vormt op deze manier geen bedreiging voor het woon- en leefklimaat in de omgeving en kan derhalve doorgang vinden.

4.5 Akoestiek

Op basis van de Wet geluidhinder, de Wet ruimtelijke ordening en gemeentelijk beleid, kunnen wegverkeerslawaaï, railverkeerslawaaï, industrielawaaï en/of vliegverkeerslawaaï relevant zijn.

Blootstelling

In het onderhavig plan zal er geen bebouwing met de bestemming wonen of bebouwing die vanwege de bestemming bijzondere bescherming tegen geluid behoeft aangelegd worden. Nader onderzoek naar de blootstelling aan lawaai is derhalve niet van toepassing.

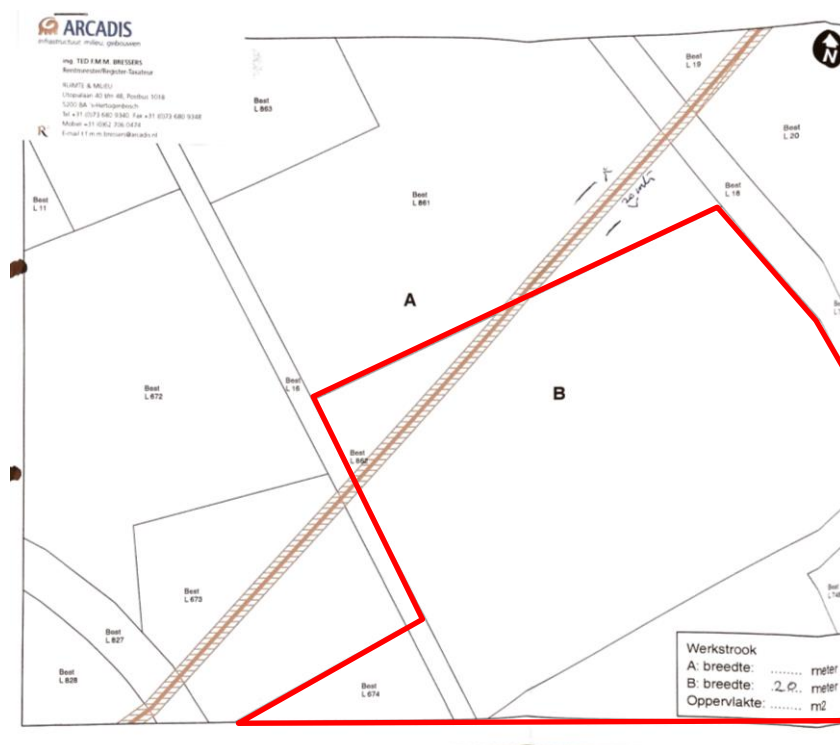
Plan als bron

Een zonneveld heeft een geluidscontour, zoals beschreven in paragraaf 4.4. Om een negatief effect op de gevoelige functies binnen deze geluidscontour uit te sluiten, worden de geluid producerende onderdelen (trafo's, omvormers) op voldoende afstand van de omliggende gevoelige functies (woningen) geplaatst.

4.6 Leidingen

In het plangebied ligt een rioolwatertransportleiding. De ligging hiervan is weergegeven op figuur 9. In het nieuwe bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Best worden de gronden ter plaatse van deze leiding voorzien van de dubbelbestemming 'Leiding – Riool'. Op basis van deze dubbelbestemming zijn deze gronden juridisch-planologisch, behalve voor de andere daar voorkomende bestem-

mingen, mede bestemd voor de aanleg en instandhouding van een ondergrondse rioolwatertransportleiding met de daarbij behorende belemmeringsstrook. Ter plaatse mogen in beginsel uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd ten behoeve van de bestemming. Ook indien sprake is van een nieuwe bestemmingen (zonnepanelen), is uitlegbaar dat bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn toegestaan, mits deze niet van invloed is op de instandhouding van de rioolwatertransportleiding. De gemeente Best treedt met betrekking tot voorliggend initiatief in overleg met het bevoegd gezag om hiervoor schriftelijk advies in te winnen.

Figuur 12: Ligging rioolwatertransportleiding in het plangebied (rood omlijnd)

4.7 Geurhinder

Op basis van de Wet geurhinder en veehouderij worden onder meer woningen en verblijfsgebouwen aangemerkt als geurgevoelig object. Wanneer er sprake is van een geurgevoelig object (bestemming wonen of langdurig verblijf), dient er een geuronderzoek uitgevoerd te worden. Hiermee kan aangetoond worden of de geurhinder vanwege dierenverblijven past binnen de normen die veroorzaakt mag worden op een geurgevoelig object.

Doorwerking plangebied

In het onderhavig plan is geen sprake van een bestemming wonen of langdurig verblijf en daardoor geen sprake van een geurgevoelig object. Derhalve is een geuronderzoek niet van toepassing en zorgt dit aspect niet voor belemmeringen voor het initiatief.

4.8 Bodem

In het kader van het afwijken van het bestemmingsplan vormt de bodemkwaliteit bij de ontwikkeling van gevoelige functies een belangrijke afweging. Aangetoond moet worden dat op het plangebied sprake is van een acceptabel woon- en leefklimaat.

Doorwerking plangebied

Met voorgestane ontwikkeling wordt geen gevoelige(re) functie mogelijk gemaakt. Derhalve is een nader onderzoek niet noodzakelijk en kan gesteld worden dat dit aspect op voorhand geen belemmering vormt voor onderhavig planvoornemen.

Bij het realiseren van het zonnepark zal rekening worden gehouden met de eventuele (nadelige) gevolgen voor de bodemkwaliteit. Er kan bijvoorbeeld bodemverontreiniging optreden als het gevolg van breuk van de panelen. Het gaat dan om de uitspoeling van zware metalen. Wanneer er sprake is van een dergelijk risico zal afhankelijk van de situatie worden bekeken welke maatregelen worden genomen om de gevolgen voor de bodemkwaliteit zo veel mogelijk te beperken.

4.9 Verkeer en parkeren

Het toevoegen of veranderen van een functie heeft in veel gevallen een effect op het aantal verkeersbewegingen. Het is daarom van belang om te kijken welke veranderingen er op treden en of dit een effect heeft op het wegverkeer en het parkeren.

Doorwerking plangebied

Verkeer

Een ruimtelijke inpassing mag geen negatieve invloed hebben op de bereikbaarheid en verkeersafwikkeling in de omgeving. Op basis van het plan zullen er 8 verkeersbewegingen plaatsvinden in verband met onderhoud. Het plangebied bevindt zich in de nabijheid van de Ringweg en de A2 en wordt ontsloten via de Koppelstraat. Er is reeds een feitelijke ontsluiting aanwezig die in de nieuwe situatie wordt gehandhaafd. Het extra gegenereerde verkeer zal derhalve geen belemmering vormen voor de realisatie van het onderhavige plan.

Vanwege de nabijheid van de A2 en de Ringweg dient te worden bekeken of lichtkaatsing nadelige gevolgen kan hebben voor verkeer op de nabijgelegen A2. Bij de keuze van het toe te passen materiaal zal worden gekozen voor matglas en gedempte kleurstelling. Daarnaast zal de opstelling van de panelen in een beperkte hellingshoek worden geplaatst. Indien de kijkhoek vanaf de weg, richting het zonnepark meer dan 20° betreft kan worden aangenomen dat er geen sprake is van (hinderlijke) lichtreflectie. Langs de randen van het zonnepark worden verschillende landschapsmaatregelen genomen, deze groenvoorzieningen zullen ervoor zorgen dat eventuele lichtkaatsing/lichtreflectie wordt doorbroken. Daarnaast worden ook zo nodig mogelijk maatregelen toegepast die lichtflikkering kan

voorkomen. Hierbij kan worden gedacht aan de vormgeving van de panelen, toepassen van matglas of coating en een andere hart-op-hartafstand van de stijlen kiezen om defrequentie aan te passen. Gelet op bovenstaande keuzes en maatregelen, is het redelijkerwijs aan te nemen, dat ten gevolge van de mogelijke verwachte lichtkaatsing, deze geen negatieve gevolgen zal hebben op het verkeer van de A2 en de Ringweg.

Parkeren

De Nota Parkeernormen uit 2011 van gemeente Best is geactualiseerd met de normen bepaald door het CROW in 2012. Deze actualisatie heeft geleid tot een Nota Parkeernormen 2015. Op basis van de huidige Nota Parkeernormen zijn er geen normen vastgesteld voor zonneparken. Het toepassen van de nota is derhalve niet mogelijk. Binnen de nota is een hardheidsclausule opgenomen om van de nota af te kunnen wijken indien dit leidt tot onredelijke situaties. In onderhavig geval wordt gebruik gemaakt van deze clausule, en is uitgegaan van de te verwachten verkeersgegevens om zo goed mogelijk in beeld te krijgen hoeveel parkeerplaatsen benodigd zijn.

Blijkens bovenstaande paragraaf zal het plan circa 8 mvt/etmaal genereren. Het projectgebied is in het kader van veiligheid niet openbaar toegankelijk. De enige voertuigen die binnen (of net buiten) het projectgebied zal parkeren betreffen onderhoudsmedewerkers. Gelet op de geringe mvt/etmaal zal naar verwachting in totaal 2 parkeerplekken benodigd zijn om de parkeerbehoefte op te vangen. Het plangebied biedt voldoende ruimte om deze parkeervoorzieningen op eigen terrein te realiseren.

4.10 Water

Het is verplicht om bij ruimtelijke ingrepen de watertoets te doorlopen. Hierin dient inzicht worden geboden in de effecten van het initiatief op de waterhuishouding. In het kader van de watertoets dient de gemeente een wateradvies in te winnen bij de waterbeheerder. Het waterschap en de gemeente kunnen praktische afspraken maken over de wijze waarop het aspect water in het ruimtelijk plan is opgenomen.

Waterbeheerplan Waterschap De Dommel 2016-2021

Het Waterschap De Dommel is verantwoordelijk voor de waterkwantiteit en –kwaliteit in het plangebied. Met betrekking tot hydrologisch neutraal ontwikkelen hebben de drie Brabantse waterschappen, Aa en Maas, De Dommel en Brabantse Delta hun keuren geharmoniseerd, genaamd “Hydrologische uitgangspunten bij de Keurregels voor afvoeren van hemelwater, Brabants waterschappen”. Als onderdeel van dit harmonisatietraject hanteren de waterschappen sinds 1 maart 2015 dezelfde (beleids) uitgangspunten voor het beoordelen van plannen waarbij het verhard oppervlak toeneemt. De focus ligt op droge voeten, schoon water, de waterkwantiteit- en kwaliteit, mooi water en natuurlijk water.

Structuurvisie buitengebied Best

In lijn met het waterschap, zet ook de gemeente zich in voor dezelfde doelen omtrent de waterhuishouding. Het beleid hiervoor hangt sterk samen met het natuur- en landschapsbeleid. Dit komt sterk tot uiting in het deelgebied waar het plangebied zich in bevindt. Hierbij wordt gekeken naar de historische karakter met bijbehorende gebiedseigen beplanting en het kleinschalig karakter.

Huidige waterhuiskundige situatie

Het plangebied bevindt zich in een relatief laaggelegen landelijk deel van een dekzandgebied. Daarbij worden de natste delen van het gebied gekenmerkt door kwel vanaf hogere gronden. Bij nieuwe ontwikkelingen in landelijk gebied geldt het principe hydrologisch neutraal ontwikkelen. Dit betekent dat ruimtelijke plannen geen negatieve gevolgen mogen hebben voor de plaatselijke en regionale (grond)waterhuishouding. Bij onderhavig plan betekent dit concreet dat de toename aan verharde oppervlakken dient te worden gecompenseerd.

Kenmerken bodem

Het plangebied bestaat uit beekeerd- en laarpodzolgronden. Beide soorten bestaan uit lemig fijn zand en hebben een relatief goede doorlatendheid. Het plangebied heeft de grondwatertrappen V en VI. Hierbij hoort een gemiddeld hoogste grondwaterstand hoger dan 40 cm en een gemiddeld laagste grondwaterstand lager dan 120 cm. Deze kenmerken vormen geen belemmering voor het planvoornemen.

Keurbeschermingsgebieden

In de Keur van het Waterschap De Dommel zijn beschermingsgebieden en bijbehorende attentiegebieden aangewezen. Het plangebied is hierin niet aangewezen als beschermd- of attentiegebied. Op basis hiervan zijn er dus geen belemmeringen.

Rioleringsaspecten

In het plangebied is geen voorziening voor de vuilwaterafvoer aanwezig. Deze zal in de toekomstige situatie ook niet benodigd zijn. Wel ligt er een rioolwatertransportleiding. In paragraaf 4.6 is reeds aangetoond dat het planvoornemen geen negatieve invloed heeft op deze leiding.

Toekomstige waterhuishoudkundige situatie

In artikel 15 van de Keur wordt het volgende over deze toename van verhard oppervlak vermeld “*Vrijstelling wordt verleend van het verbod, bedoeld in artikel 3.6 van de Keur, voor het afvoeren van hemelwater via toename verhard oppervlak of door afkoppelen van verhard oppervlak, naar een oppervlaktewaterlichaam voor zover ...b. De toename van verhard oppervlak maximaal 2.000 m² is*” De te realiseren zonnepanelen leiden niet tot een verharding van het oppervlak. Het hemelwater wat op de zonnepanelen terecht komt kan er gemakkelijk afstromen en infiltreren in de bodem. De zonnepanelen worden boven de grond op een frame geplaatst. De bodem blijft onverhard (grasland). Het hemelwater dat op de installatie valt kan daarmee vrij het weiland inziigen. Het plan voorziet wel in de realisatie van enkele ondersteunende gebouwen (trafo's) in het plangebied. De toename zal niet meer zijn dan 2.000 m² waardoor compensatie voor de afvoer van hemelwater niet noodzakelijk is.

In het plangebied ligt een sloot die in beheer is van Waterschap De Dommel. Indien er ook een deel zonneveld op perceel 674 wordt gerealiseerd, zullen er leidingen komen te liggen door deze sloot. In overleg met het Waterschap is besloten op welke manier hiermee omgegaan wordt.

Conclusie

Het plan voldoet aan de eisen die gesteld worden aan de waterhuishouding. Het aspect water vormt geen belemmering voor de realisatie van onderhavig plan.

4.11 Luchtkwaliteit

In juli 2014 is de 'Handreiking luchtkwaliteit gevoelige bestemmingen in Best als beleidsregel ingevoerd. De handreiking is een aanvulling op het 'Besluit gevoelige bestemmingen'. Ook geeft hij invulling aan het begrip 'goede ruimtelijke ordening' uit de Wet ruimtelijke ordening. Daarbij speelt zowel de mate van blootstelling aan luchtverontreiniging als de gevoeligheid van bepaalde groepen mensen een rol. De handreiking heeft als doel een betere leefomgeving te realiseren voor kwetsbare groepen. Daarom beperkt de handreiking nieuwvestiging van 'lucht'-gevoelige objecten binnen 300 meter van een Rijksweg en binnen 50 meter van drukke provinciale en gemeentelijke wegen. Gevoelige objecten zijn scholen, kinderdagverblijven, verzorgings-, verpleeg- en bejaardenhuizen.

Doorwerking plangebied

In verband met onderhoud genereert het plan 8 extra voertuigbewegingen. Door middel van de NIBM-tool is berekend dat deze bijdrage niet in betekenende mate is.

Jaar van planrealisatie		2018
Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		8
Aandeel vrachtverkeer		0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,01
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,00
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

Wettelijke toets NIBM

Uit de tabel blijkt dat de bijdrage van verkeer voor de omgeving op gebied van luchtkwaliteit niet in betekende mate is en er geen verder onderzoek nodig is.

Goede ruimtelijke ordening

Het plan zelf bevat geen gevoelige objecten en is daarmee geen aandachtslocatie voor luchtkwaliteit. Op basis hiervan is geen nader onderzoek nodig voor de bijdrage van onderhavig plan op de luchtkwaliteit.

Dit aspect vormt geen belemmering voor onderhavig planvoornemen.

4.12 Externe veiligheid

Externe veiligheid gaat over het beheersen van de risico's die ontstaan voor de omgeving bij het gebruik, de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen als vuurwerk, lpg en munitie over weg, water, spoor en door buisleidingen.

Productie en bijvoorbeeld vervoer van gevaarlijke stoffen leggen beperkingen op aan de directe omgeving en dus de ruimtelijke ontwikkeling. Zo zijn tussen bijvoorbeeld LPG-tankstations en woningen veiligheidsafstanden nodig. Om de schaarse ruimte zo efficiënt mogelijk benutten, is het noodzakelijk het ruimtelijk beleid en het externe veiligheidsbeleid goed af te stemmen.

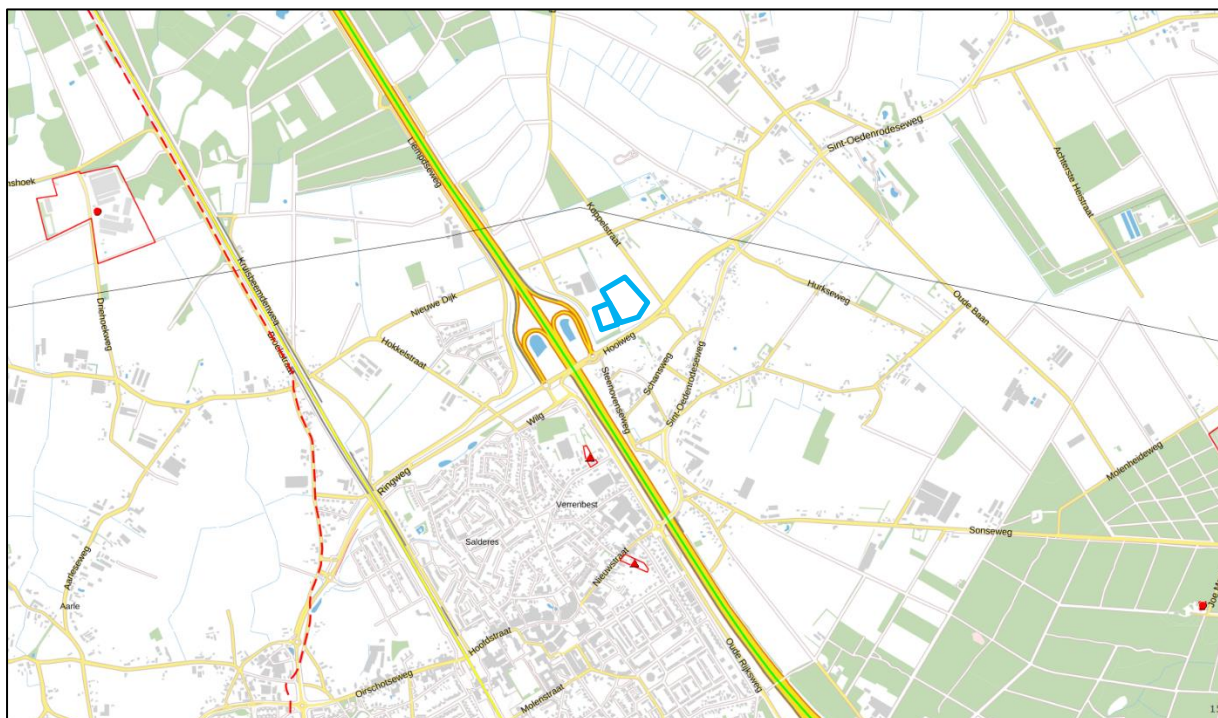
In het beleid wordt onderscheid gemaakt in twee normeringen, te weten het plaatsgebonden risico en het groepsrisico. Het plaatsgebonden risico (PR) biedt burgers in hun woonomgeving een minimum beschermingsniveau tegen gevaarlijke stoffen. Deze basisnorm bepaalt dat het risico om te overlijden aan een ongeluk met een gevaarlijke stof voor omwonenden niet hoger mag zijn dan één op de miljoen (10^{-6}). Dat betekent dat een omwonende van bijvoorbeeld een gevaarlijke fabriek maximaal maar eens per 1 miljoen jaar mag overlijden door een ongeluk in die fabriek. Het plaatsgebonden risico is de kans dat een persoon overlijdt als gevolg van een ongeluk, wanneer die persoon een jaar lang permanent op een plaats aanwezig is.

Het groepsrisico (GR) legt een relatie tussen de kans op een ramp en het aantal mogelijke slachtoffers. Het risico geeft aan hoe groot de kans is dat bij een ongeval bij een risicolocatie 10, 100 of 1.000 slachtoffers tegelijk vallen. Dit risico is daardoor een maatstaf voor de verwachte omvang van een ramp. Voor het groepsrisico geldt een oriëntatiewaarde. Dit is geen norm, maar een ijkpunt. Veranderingen boven of onder deze waarde moeten worden verantwoord. Hierbij kan aandacht worden besteed aan de veiligheid van de risicovolle situatie, de gevolgen voor de omgeving, de hulpverlening en de zelfredzaamheid van omwonenden.

Mogelijke risicobronnen waarbij in ruimtelijke besluitvorming rekening moet worden gehouden zijn:

- transport van gevaarlijke stoffen (per spoor, weg, water, buisleidingen);
- bedrijvigheid (inrichtingen die vallen onder de werking van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)).

Doorwerking plangebied

Figuur 13: Risicokaart, plangebied blauw-omlijnd

Risicovolle inrichtingen

In de buurt van het plangebied ligt een tankstation met LPG. Hiervoor geldt een PR 10-6 risicocontour met een minimale risicoafstand van 25m. Het plangebied ligt op meer dan 550m van het desbetreffende benzinestation en dus ruimschoots buiten de contouren. Nadere verantwoording is derhalve niet noodzakelijk.

Risicovolle buisleidingen

De dichtstbijzijnde buisleiding is een leiding van de Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO). Het plan-gebied ligt op > dan 1km van deze buisleiding. Nadere verantwoording is derhalve niet noodzakelijk.

Risicovolle transportroutes

Het plangebied ligt dichtbij de A2. Het plangebied ligt buiten de PR-contour van deze weg. Het invloedsgebied van het groepsrisico reikt wel tot aan het plangebied. Gelet op de soort ontwikkeling, namelijk een zonnepark, waarbij systematisch geen personen verblijven zal derhalve de groepsrisico niet toenemen. Een beperkte verantwoording van het groepsrisico is daarom niet noodzakelijk noodzakelijk.

Beperkte verantwoording groepsrisico

Het initiatief maakt een zonneveld mogelijk. Aangezien in de toekomstige situatie geen personen verblijven in het plangebied heeft de ontwikkeling geen invloed op de personendichtheid en dus het groepsrisico. Het groepsrisico is derhalve niet relevant en behoeft geen nadere verantwoording.

4.13 M.e.r.-beoordeling

Per 7 juli 2017 is een wijziging van het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) in werking getreden. Indien een ontwikkeling is opgenomen op de C en D lijst van het Besluit m.e.r., dient er gekeken te worden naar mogelijke nadelige milieu gevolgen. Indien hier sprake van is, dient er een vormvrij m.e.r.-beoordelingsbesluit genomen te worden.

Doorwerking plangebied

De beoogde activiteit (aanleg zonneveld in agrarisch gebied) komt niet voor op de C of D-lijst van het Bestluit m.e.r.. Er hoeft dus heeft onderzoek gedaan te worden naar de nadelige milieugevolgen en er hoeft geen vormvrij m.e.r.-beoordelingsbesluit genomen te worden.

4.14 Duurzaamheid

Uit hoofdstuk 3 blijkt dat er op verschillende schaalniveaus aandacht is voor duurzaamheid en de energietransitie. Hier draagt het onderhavig plan aan bij. Door middel van het aanleggen van zonnepanelen zal het onderhavige plan bijdragen aan de gestelde duurzame doelen door de gemeente Best, vastgesteld in onder andere het Beleidsplan energie en materiaaltransitie. De onderhavige ontwikkeling heeft een verwachte opbrengst hebben van ca. 5.000 MWh bijdraagt aan het vergroten van het aandeel duurzaam opgewekte energie.

Conform het Klimaatakkoord krijgen omwonenden de mogelijkheid om te investeren in het nieuw te realiseren zonnepark en de eventuele opbrengsten. Omwonenden worden tijdig betrokken bij de participatiemogelijkheden. De concrete uitvoering hiervan zal op den duur met omwonenden worden gecommuniceerd.

5. UITVOERBAARHEID

In artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is bepaald dat een ruimtelijke onderbouwing vergezeld gaat van een toelichting waarin de inzichten over de uitvoerbaarheid van het plan zijn neergelegd. Dit hoofdstuk gaat in op de uitvoerbaarheid, waarbij eerst de economische uitvoerbaarheid aan bod komt en vervolgens de maatschappelijke uitvoerbaarheid.

5.1 Economisch

De kosten die gemaakt worden bij de uitvoering van de ontwikkeling zijn voor rekening van de initiatiefnemer. De ontwikkeling heeft voor de gemeente geen negatieve financiële gevolgen. De ontwikkeling is hiermee financieel uitvoerbaar.

Wanneer met een omgevingsvergunning een bouwplan, zoals gedefinieerd in artikel 6.2.1 Besluit ruimtelijke ordening, mogelijk wordt gemaakt, dient conform artikel 6.12 Wet ruimtelijke ordening een exploitatieplan te worden opgesteld. Deze eis geldt niet indien het kostenverhaal anderszins is verzekerd.

Aangezien in voorliggend geval het kostenverhaal is vastgelegd door middel van een anterieure overeenkomst tussen gemeente en initiatiefnemer, kan de vaststelling van een exploitatieplan achterwege blijven.

5.2 Maatschappelijk

Omgevingsdialoog

Op 28 februari 2019 is het plan kenbaar gemaakt aan de omgeving middels een informatieavond. Het verslag hiervan is als bijlage aan de ruimtelijke onderbouwing toegevoegd.

Tervisielegging

De ontwerp-omgevingsvergunning wordt gedurende een periode van zes weken ter visie gelegd. De aanvraag, de bijlagen en de bijbehorende ruimtelijke onderbouwing zijn onderdeel van de (ontwerp) omgevingsvergunning. Gedurende de termijn van de terinzagelegging kan eenieder een zienswijze indienen.

Beroep/hoger beroep

Na verlening van de omgevingsvergunning wordt deze voor de tweede maal voor een periode van zes weken ter visie gelegd. Gedurende deze periode kunnen belanghebbenden beroep instellen tegen de omgevingsvergunning bij de rechtbank en later in hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak

van de Raad van State. Indien binnen de beroepstermijn geen beroep wordt ingesteld, is de omgevingsvergunning na het verstrijken van de beroepstermijn onherroepelijk. Belanghebbenden kunnen eventueel ook een voorlopige voorziening vragen tegen de omgevingsvergunning.

Inspraak

De Wro zelf bevat geen bepalingen omtrent inspraak. Dat neemt niet weg dat het de gemeente vrij staat toch inspraak te verlenen bijvoorbeeld op grond van de gemeentelijke inspraakverordening. In relatie daarmee bepaalt artikel 150 van de Gemeentewet onder meer dat in een gemeentelijke inspraakverordening moet worden geregeld op welke wijze en aan wie de mogelijkheid wordt geboden hun mening kenbaar te maken.

Bijlagen